

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 45—Vol. LVIII.

Friday, 18th November, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

"THE PROUD HERITAGE GANDHI LEFT US"

SPEAKING at a meeting in Ladysmith on Saturday last Dr. G. M. Naicker, the president of the South African Indian Congress declared: "With the proud heritage which Mahatma Gandhi left us, with an undying belief in the ideas of democracy, we have no hesitation in declaring that we want in South Africa equal democratic rights for all her citizens. Unlike the white ruling classes of South Africa we have never believed that in a truly democratic country we will be swamped by the majority. In that respect our community has an important lesson for the white minority."

Dr. Naicker went on: "On the occasion of the Centenary we have a very simple message to give to South Africa. It is a message of love and brotherhood, a message which Mahatma Gandhi helped to formulate on our soil and which he later imparted to India and the world. Let us enter the second century of our stay in South Africa offering a firm hand of friendship to the African majority in its endeavours to bring about human dignity in this country. Let us strive with all our strength to end all that is bad in this country. Let us pledge to see the end of racial discrimination and in its place create race harmony and lasting friendship among all South Africans of all races and creeds."

In the course of his address, Dr. Naicker said that the one name which stood out over the last hundred years in South Africa was that of Mahatma Gandhi, "the greatest figure produced in South Africa not only to give us guidance and hope but to give guidance to India and the world."

There were, Dr. Naicker pointed out, many dark clouds over the Indian people in 1960. Not only were the Indians, but the whole country was passing through a very critical phase. It was a period when those who stood for higher ideals and true human values were finding life difficult.

Dr. Naicker said: "To some
(Continued on page 355)

Indians Mark Centenary

THE hundredth anniversary of the arrival and settlement of the Indian people in South Africa was commemorated in the following manner:

On Wednesday there was no formal teaching (in all Indian schools in Natal. Children and teachers assembled at school in the morning and then went to certain central places where dedication services were held. After this they dispersed.

In the afternoon Indian shops were closed and a large number of people gathered at Currie's Fountain where a mammoth dedication service was held. The speakers at this service were: The Mayor of Durban, Mr. C. A. Milne, Chief A. A. J. Luthuli (a recorded talk) Mr. E.G. Rooks and Mr J. N. Singh. This meeting was organised by the Indian Centenary Committee.

The Indian Centenary Committee has been promised a grant of £10,000 by the Durban City towards Centenary Foundation Scholarship. It is expected that the Natal Provincial Administration will also make special bursaries

(Continued on page 358)

Group Areas Via "Backdoor"

(From Our Correspondent)

JOHANNESBURG.—The decision to close the Johannesburg Indian High School and to transfer the pupils to Lenasia has been described here by the Transvaal Indian Youth Congress as an attempt "to operate the Group Areas Act through the 'back-door'."

The Secretary of the Youth Congress, Mr. Farid Adams, said: "The Government hopes by this eventually to induce the Indian community to move to the Lenasia Group Area which has been successfully boycotted by the majority of the Indians."

"First it was the Booyens Indian High School, which was closed down four years ago and the 500 pupils moved to Lenz. Now another attack is being made on the meagre facilities provided for the Indian community of the Transvaal."

NEHRU'S ADVICE TO INDIANS OVERSEAS

"Keep Emotional Contacts With India"

IN New York on October 8, Prime Minister Nehru advised Indians abroad to keep their emotional contacts with India and not to lose their roots while trying to adjust themselves to their new environments.

He was speaking informally to Indians working in the U.N. Secretariat at a reception given in his honour by Mr. C. V. Narasimhan, Associate Managing Director of the United Nations Special Fund.

Mr. Nehru said he wanted Indian communities, wherever they lived, to mix with the local people and serve the cause of India through such contacts.

In India today, Mr. Nehru said, basic revolutionary changes were taking place in spite of all the controversies, conflicts and arguments that one heard about. The texture of Indian life was changing through educational, industrial and other processes. Indians as a whole were becoming interested in the world outside, coming out of their shells of isolation.

He urged every Indian who lived abroad not to get out of touch with India and not to become rootless but to serve the cause for which he was working in a spirit of dedication.

NINE MEDICAL BURSARIES OFFERED

THE board of Hajeer Suliman Ebrahim Charitable Trust, Pretoria, has decided to make available nine medical bursaries for the 1961 academical year.

(1) The successful candidates to attend the Medical School, Witwatersrand University, Johannesburg.

(2) The bursaries to be renewable annually until the course is completed providing satisfactory progress is maintained by the candidate.

(3) The bursary will include the cost of tuition, books and instruments. Grants will not be given for board and lodging under any circumstances.

(4) Applications from suitably qualified candidates must be lodged on the official form with the Secretary of the Board, P.O. Box 709, Pretoria, before 30th November 1960.

(5) Applications for admission to the University must be submitted by the prospective student direct to the Registrar of the Medical School, University of Witwatersrand, Hospital Hill, Johannesburg, before 30th November 1960.

(6) Applicants are advised to apply direct to the Minister of Art and Science, Union Buildings, Pretoria, for admission to the above University."

Indian Opinion

FRIDAY, 18TH NOVEMBER, 1960

Action Against Areas Act Required

THE hundredth anniversary of the arrival and settlement of the Indian people in South Africa has come and gone—anniversary which deserved to have been celebrated and commemorated with greater feeling and sentiment than was actually done. This lack of sentiment in commemorating outstanding events in our lives in this country is nothing new. Long before today we have been compelled to draw attention to the fact that the Indian people here have virtually forgotten Mahatma Gandhi. Although he spent twenty years of his life in this country and worked out his political techniques here, he is for all purposes forgotten in South Africa. Possibly in view of this it should not occasion surprise that although something was done on the occasion of the centenary, much more—considerably much more—could have been done if the leaders had got down to it with purpose and a determination. Both were sadly lacking and so it was left to sections of the people to do what should have been done on a national scale.

We enter the second hundred years of our tenure in this country with many ominous clouds hanging over our heads. The Group Areas Act is the single biggest problem confronting us—and before it we seem to have lost all power of action. The Government is making the Act effective by operating it in bits and pieces, here and there. By this means it avoids meeting the community head-on on this subject and so makes concerted action against it difficult. Unfortunately, the community seems to have fallen into this snare. No effective counter-actions are being taken while the Government is making inroads into Indian property-ownership. In Johannesburg an Indian school was closed about four years ago and the pupils transferred to the Indian area of Lenasia. Now the Government has given indication that another school will be closed and the pupils transferred to Lenasia. Thanks to the absence of co-ordinated effort against the Group Areas Act we do not know what is happening in the outlying areas of the Transvaal, where the Government has given notice about removing Indians. We do not have the machinery and the organisation to keep track of the activities of local authorities on the application of the Group Areas Act. We object when we hear that Indians will be removed from some area, but we go no further. We do not have the machinery for propaganda and yet massive propaganda is required against the Group Areas Act.

In Durban, too, we are silently watching inroads being made into Indian-owned properties. At Cato Manor, Indians are defaulting in rates for the primary reason that, not being sure of what will happen in the future, they are not prepared to go on paying rates on

(Continued in next Column)

RELIGIOUS REFORMATION IN INDIA

By K. M. PANIKKAR
In "India Calling"

(Continued from last week)

THE refashioning of Hindu religious thought and the elimination of the many superstitious which had characterised popular Hinduism was but one aspect, no doubt an essential one, of Hindu Reformation. But without a reformation of the customs and institutions like untouchability, caste, child marriage, disabilities of women which had come to be associated with Hinduism, the reformation of doctrine, even if it had been effective would have had but little significance. What gives to the Hindu reformation its importance to the world is the change it has brought about in the social life of over three hundred and forty million people.

From at least the time of the Buddha, untouchability and caste distinctions had been the characteristics of Hindu social organisation. Also, from the time of the Buddha every major religious leader had raised his voice against these practices. Untouchability is a strange and barbarous custom which denied to certain classes elementary human rights on the ground that mere contact with them involved pollution. The untouchables who in un-divided India numbered over 40 million people, were outside the pale of society. They were outcastes in the literal sense of being outside the caste system. The caste system itself was the basic social conception of the Hindus. Together, castes and outcastes constituted the Hindu society. Foreign observers had at all times

identified these two institutions with Hindu religion, and Hindu orthodoxy itself has always claimed for both absolute religious sanction. The most far-reaching of all the different aspects of Hindu reformation was the attack on these two institutions, the total abolition of the first and the weakening of the other.

It is necessary to emphasise that these two great movements were possible only because leading religious teachers—notably Vivekananda—emphasised that caste, untouchability and other institutions were only social phenomena and had no relation whatever to religion. He declared: "Beginning from Buddha down to Ram Mohan Roy, everyone made the mistake of holding caste to be a religious institution. But in spite of all the ravings of the priests, caste is simply a crystallised social institution which after doing its service is now filling the atmosphere of India with stench. "Once this doctrine came to be accepted, the reform of caste and allied institutions became a matter for secular agitation and political action. It came to be realised that the eradication of untouchability and the abolition of caste were major problems which faced the Hindus if they had to be integrated as a people. But, in spite of this gradual change in attitude, the demand for reform became effective only with Gandhiji's emergence as India's leader. It was he

(Continued on page 359)

(Continued from previous column)

properties which they do not occupy. The Group Areas Board is buying these properties as they are put up for sale by the Durban Corporation and so Cato Manor is being slowly converted into a white area. As a people we do not even object to this in an effective manner. Solid, informed, world-wide propaganda is required against this. This can only be achieved if the Indian people get together and see to it that there is a fact-finding committee engaged full-time on the subject of the application of Group Areas Act. This Committee should consist of people who are in a position to devote their full-time interest and attention to the subject and report on the inroads being made by the Group Areas Act not in terms of words, but in terms of facts. This is the minimum step which the community can take at this stage.

THE CONGO, AFRICA, AND THE UN

THE widespread violence against Europeans which accompanied the beginning of Congo independence in July is only the latest in a series of tell-tale events which have been pointing with increasing frequency to a speedy ending of white colonial supremacy in Africa.

Looking back, it is hard to believe these events and their meaning were almost completely unanticipated even as short a time as six years ago. Then the idea of general independence for Africa was something for the next century—certainly not for this.

Six years ago, for example, a United Nations Visiting Mission which had inspected the Trust Territory of Tanganyika published a report which concluded that if the pace of political development in Tanganyika remained the same as it was at the time of the Mission's visit, the Territory might succeed in becoming independent within a generation. The Mission also reported that if the pace could be accelerated, Tanganyika might well become independent in less than 20 years. The forecast of independence perhaps somewhat before 1975, but not later than 1985, was considered revolutionary, and immediately precipitated strong reaction, even resentment, among European administrators and businessmen throughout East Africa. They considered the estimate to be totally unrealistic, claiming that it was far too short a period to enable a territory like Tanganyika to prepare itself for self-government. Much has happened since then, so much, in fact, that the estimate of the 1954 Mission to Tanganyika turns out today to have been very wide of the mark on the conservative side. As it stands now, Tanganyika for all practical purposes will be virtually master of its own destiny before this year is out, and independence is almost certain to follow within the next year or so—nearly 15 years ahead of the Mission's earliest estimate.

Turn next to the 1956-57 period, a scant three years later, because it was then that the independence movement in Africa started in earnest with the appearance of Morocco, Tunisia, the Sudan, and Ghana as free and sovereign nations. Few ob-

servers at that time foresaw that this independence movement would move down across Africa like a prairie fire. But it did, and it sowed the seeds of rising political expectations over much of the continent. Two years ago this gathering force in African nationalism erupted in violence in Leopoldville, capital of the Congo, in Nyasaland, and in the two Rhodesias. These disorders were so serious, particularly in Nyasaland and the Rhodesias, that the authorities in those territories concluded that the only way to end them was to imprison all the political leaders on whom they could lay their hands. This broke all normal channels of communication between the authorities and the African people and at one stroke substituted a form of government by force for a policy leading toward government by consent. To an increasing degree, force has been used ever since as a device whereby sizeable white minorities are enabled to keep Africa majorities in line.

Coming to the present, events in Africa are taking place with bewildering rapidity. During the first seven months of this year alone, 13 new African states have attained their independence and will shortly be elected to the United Nations. In all of known history there has never been a like period where so many new states achieved their independence in such little time and in general under such peaceful circumstances. A short eight years ago most of these new states were part of the huge colonial empire of France. Today they form a French-speaking community of nations organised along co-operative lines which may be expected to become quite similar in influence to the Commonwealth of English speaking nations.

This new organisation with such potential prospects for Africa was scarcely conceived when international attention was suddenly focused last March on the Sharpeville tragedy in South Africa where some 70 Africans demonstrating against the pass laws were killed by the South African police. The riots and mass demonstrations which followed were dramatic evidence of how much the African majority in South Africa resents restrictive racial laws imposed on them by the European minority. It was

By MASON SEARS

Mason Sears' latest visit to Africa was last spring as chairman of the U.N. Visiting Mission to East Africa. Formerly a member of the Massachusetts Legislature, Mr. Sears recently resigned as U.S. Representative on the U.N. Trusteeship Council, a post he had held since 1953.

[In the September issue of "Africa Today" published by the American Committee on Africa and edited by Dr. Homer A. Jack],

also a clear indication that the present social order in that part of Africa can only be maintained by the rule of force.

Then in July came the breakdown of authority in the Congo and the flight of thousands of Europeans, followed by the request of the Congo Government for the intervention of U.N. troops for the purpose of restoring order.

WHEN the U.N. forces, comprised mainly of military contingents from various newly independent African nations, succeeded in putting an end to disorder in the Congo, they perhaps unconsciously precipitated the birth of a new U.N. function which may have revolutionary effects which will benefit mankind far beyond the borders of Africa. If the U.N. succeeds in developing the capacity not only to police but to administer and train the Congolese in the basic art of government, it will have a profound bearing on political developments in those still large but rapidly diminishing areas of Africa which remain under alien rule. In all these areas there is likely to be a hardening of the political extremes. On the one side the European minorities have begun to claim that the collapse of order in the Congo is proof that Africans in general are far from ready for self-government. On the one side the African leaders are certain to be impressed and envious of the contribution which the U.N. is likely to be making to the Congo for some time to come. Thus the question in African minds in all colonial territories will be how to bring about situations which will qualify them for the kind of assistance which the U.N. is extending to the people of the Congo. Inevitably this will widen the gap between the thinking of Europeans and Africans and does not augur well for the promotion of steady and happy progress toward self-determination and self-government as evidenced by anti-European violence

which has spread south beyond the Congo into Southern Rhodesia. But if the politically untrained people of the Congo were able to obtain their independence regardless of their ability to sustain it without outside help from the U.N., will it not be natural if the example of the Congo results in accelerating African nationalist demands for self-government regardless of the total economic and political qualifications of their territories? Could it not even be possible to go one step further and speculate that for the sake of orderly progress the time may not be far away when the remaining colonial administrations will be anxious to transfer their responsibilities to the U.N. during the final stages preceding territorial independence?

Finally and more important than all else, could it be that the trouble in the Congo has set in motion a train of developments which will see the successful creation of U.N. security and administrative services which would be available on request to any territory or nation as yet underdeveloped and striving to create higher standards of living with the least possible delay? If this is so, through the co-operation of the people of Africa, including the Congo, it may be that the U.N. has found a way which will lead to one of its greatest single strides forward since the Charter was adopted.

"THE PROUD HERITAGE GANDHI LEFT US"

(Continued from front page)

the challenges of 1960 are too difficult to meet. But it is correct to say that though we form the smallest racial group in our multi-racial society, we as a community have never asked for preferential treatment as a minority group nor have we sought to expound any racial supremacy."

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

PASSES ALL AFRICANS MUST CARRY

I ALL African men with in the borders of South Africa must carry with them either a reference book, in the cases of those born in the Union, South West Africa or one of the High Commission Territories, or, if born elsewhere, an identity document.

2. At the time of writing, it was not yet compulsory for African women to carry reference books, but if they did not, they were, in various areas or at various times, required to carry with them:

- (a) a permit indicating that their presence in an urban area is lawful;
 - (b) if under 21 years of age, or over this age but subject to Native law and custom, and wishing to leave home to reside elsewhere or to enter employment, the written consent of the woman's parent or guardian.
 - (c) if exempted from Native law and custom, documentary proof of this
 - (d) if proceeding to an urban area, a letter of approval from the Bantu Affairs Commissioner or magistrate of the district from which they have come; or, in the case of work seekers, the district employment officer.
 - (e) if wishing to enter employment in an urban area, a work-seeking permit.
 - (f) if granted leave by an urban employer, a certificate to this effect. After 1st December 1960 all African women will be required to have reference books.
3. Young men and women may at various require the following documents:
- (a) a man under 18 years of age in an urban area may be required to prove that he is in the area lawfully in that he is living with his parent or guardian.
 - (b) a youth who is under 15 years of age may be required to produce proof of his age in order to make it clear that he is not obliged to enter employment.
 - (c) a young man or woman under 16 years of age who wishes to enter employment or to absent himself from his home requires a document of identification issued by a Bantu

The following summary of passes, permits and other documents which Africans have to carry is taken from a FACT PAPER on The "Pass Laws" published by the South African Institute of Race Relations. The fact paper is a comprehensive and valuable study of an iniquitous which bears extremely on the African people. The paper deals among other things with the nature of the "Pass Laws," arrests for "Pass Law" offences, lists cases of hardship under the "Pass Laws"; recalls recommendations by commissions in the past; sets down the views of the different political parties on the pass laws, and raises some points for consideration. The paper, No 7 of 1960, is available from the S.A. Institute of Race Relations, price 5/- It should be read by all people who take an interest in South African affairs.—Ed. I.O.

Affairs Commissioner or location superintendent with the consent of the parent or guardian.

- (d) an African under 18 years of age who wishes to enter employment requires the written consent of his or her parent or guardian
4. Visitors to an urban or proclaimed area must have some documentary proof that they have not been in the area for longer than 72 hours.

5. Old people (men over 65 years of age and women over 60 years) may be called upon to proof of their age to make it clear that they are not obliged to enter employment.

6. Full-time students and those who are physically unfit for work must be able to produce proof of these things, also in order to indicate that they are not obliged to be in employment.

7. "Foreign" Africans require the written permission of the Secretary for Bantu Administration and Development, given only with the concurrence of the local authority concerned, if they are in urban or proclaimed areas. "Foreigners" (other than those born in one of the High Commission Territories) require temporary immigration permits to be in South Africa.

8. Curfew permits are required by all those (unless exempted) who are in a public place, other than a location or Native village, in an urban or proclaimed area during the curfew hours

9. Africans visiting urban locations or townships must carry visitors' permits

10. Africans living within five (or in some cases ten) miles of the border of an urban area must be able to prove that their presence there is lawful. Special documents may have to be carried

by women, dependants, and registered owners of land in the area

11. Special permits are needed by those wishing to enter, or in certain circumstances leave, Reserves to which Proclamation 52 of 1958, as amended, has been applied.

NEXT INDIAN EVEREST BID IN 1962

A NOTHER attempt on Mount Everest by an all-Indian team is to be made in 1962. This was announced in Bombay by Mr H. C. Surin, a member of the Sponsoring Committee of the first all-Indian expedition earlier this year.

He also announced that four other expeditions to unclimbed Himalayan peaks had been planned for next summer. Mr Surin was speaking at the opening of an exhibition of photographs and equipment used by this year's expedition to Everest.

India Stands For Outlawing War

NEW DELHI.—The Defence Minister, Mr. Menon, has reiterated that stands not only for the outlawing of nuclear weapons but also outlawing war.

Addressing a meeting by the Indian Section of Women's International for Peace and Freedom in Delhi, he said that the line had taken in this matter being recognised by more in the world today as the one leading to world peace.

In his speech Mr. Menon referred to Algeria. He said India stood with the Algerians their demand for and favoured settlement of question through negotiation.

According to a newspaper report of the Defence Minister speech, he referred to the question of China's admission to U.N. and said that when India raised the matter at the last session of the General Assembly at a time when Sino-Indian relations were strained there was much critical comment in India. It was not realised that China's admission to U.N. was in the interests of India, as only then would that country abide by agreements reached in the international organisation.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung Brand. Order Your Requirements Now.

Imported by our Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars

1	Gallon	9/6	each	F.O.R. DURBAN
1	"	12/6	"	"
2	"	20/-	"	"
3	"	35/-	"	"
4	"	45/-	"	"

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,
P.O. BOX 1250.

DURBAN.

PASS LAWS BREAK UP FAMILY LIFE

WIVES and husbands are frequently forcibly parted through the operation of influx and efflux control regulations. Take the case of Mrs. N. She was married to a man who had worked in Port Elizabeth for six years, but as she could not obtain permission to live with him in the city, she continued for three years after their marriage to live with her parents at Veeplate, nearby. But one day she was warned that this was illegal. Only an unmarried daughter might obtain a residential permit in her father's name. She could not go to her husband's parents because they lived in Grahamstown, another proclaimed area where influx control applied. She literally had nowhere where she could legally go.

Another technicality prevented Mrs. J. of Johannesburg, from living with her husband. In 1951 she came to the city to be near him, and because of financial difficulties took a job as a domestic servant. At her employers' request she subsequently moved with them to Florida and worked there for two years. At that stage her husband obtained better-paid employment and planned to set up a home for his wife and three children; but was refused a house in a municipal township because of his wife's long absence.

Such enforced separations can lead to the permanent break-up of marriages. Mrs. C.B., married by civil rites, came to Cape Town in 1948 with her two children to join her husband, who had worked there for a very long period with an industrial firm. Apparently in error, she was told at the registration office that she could not live permanently in the city because he did not qualify to remain. So she went to stay in a rural area with her husband's family, who treated her badly as they disapproved of her town ways. She therefore left them and went to her own people, being granted only a temporary visiting permit. Her husband wrote advising her to continue staying with them, but as this was not permitted she returned to Cape Town, to find that he had lost interest in her and had gone to live with another woman. Repeated endeavours by officials did not succeed in mending the marriage. Mrs. O. B. was

The following is also taken from the South African Institute of Race Relations "Fact Paper" referred to on the opposite page.—Ed. I.O.

eventually forced to accept work as a domestic servant and send her children to her parents.

Wives of migrant workers often experience difficulties when they seek to visit their husbands in urban areas. The case of Mrs. A. D. illustrates this. She was deeply concerned as she had not heard from her husband for four years, so she came to the city and succeeded in finding him. Being anxious not to be parted again at once, she applied for a visiting permit for three months until his leave was due. In spite of repeated representations, this was refused.

Mrs. D.M. also came to Cape Town to visit her husband, to have a child, and to receive medical attention. The Groot Schuur Hospital gave her a certificate to the effect that regular outpatient treatment was necessary; but it was only after intervention by the Institute of Race Relations that she was granted an extended temporary permit to remain in the area.

Africans living according to tribal law may experience special difficulties. L. M. has two customary wives, one in Cape Town, where he is employed, and the other, N., in Lady Frere. N. needed medical attention if she was to have another child, so accompanied her husband back to the city after he had been on leave. She was refused a temporary visiting permit on the ground that the other wife would probably object. A member of the Institute visited this woman, to find that this was not the case, and made representations to the officials on N's behalf; but before a permit could be granted N. and her husband were arrested because she was illegally in the area. After the Institute had again intervened the Bantu Affairs Commissioner sent N. to hospital for medical examination, and on medical recommendation she was eventually granted a permit.

Young boys, educated in rural areas, may be prevented from joining their parents. The case of I.J. shows this. When his father went to work in Cape

mother and uncle in a rural area of the Transvaal, where he went to school. Later, however, when he was 16 years of age his mother died and his uncle left to work in Port Elizabeth. I. J. decided to join his father, but experienced difficulty in obtaining a permit to stay in Cape Town for more than 72 hours. While the problem was under consideration by the authorities I. J. was arrested, convicted of being in the city illegally, sentenced to £3 or 14 days, and ordered to leave the area.

His father paid the fine but had no suitable relatives left in the Transvaal to whom to send the boy, let alone the money for his fare. So the latter stayed on. He was again arrested, sentenced to £6 or 30 days, and an order for his removal was issued. This time there was no money to pay the fine, so he served the prison sentence. After the Institute of Race Relations had intervened, the authorities decided upon a most complicated plan. I. J. had to return to the Transvaal to stay with the widow of his father's uncle. The Cape Town authorities would then seek permission for him to come back.

A man's arrest may lead to the permanent breaking up of his family. When J. S. of Port Elizabeth was sentenced to a long term of imprisonment, his wife and their six children were ordered to go back to their original home in King William's Town. The eldest boy, who was

born in Port Elizabeth, turned 16 during the family's stay in King William's Town, and was there issued with a reference book. Later, when his father had been discharged and was earnestly trying to rehabilitate himself in Port Elizabeth, the son tried to join him. He was refused permission, and it was thought that this disappointment was the cause of his subsequent, pathetic attempt to take his own life.

Another case is that of M.M. of Port Elizabeth, who after living there for 19 years, and having excellent qualifications as a driver, was unfortunately sentenced to 2½ years' imprisonment for dagga peddling. He thereupon lost his qualifications to remain in the city, and on his release, obtained work as a labourer outside the urban area. His wife, who had three children and was expecting a fourth, and who had lived in Port Elizabeth for 13 years, was unable to join him. She was ordered back to King William's Town, where she was born, but where she no longer had any friends or relatives.

WATCHES, Gents models—25 Jewels, waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—39/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No 104/105, His Majesty's Building, Eloff Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg. Stocks limited, order immediately.

DIRECT IMPORT FROM INDIA AND PAKISTAN

We have pleasure in announcing the arrival for the Xmas and New Year

LATEST SHIPMENT IN

Agarbattis, Caromboards, Elastic, Rolled Gold, Silver Bangles. Latest Jewellery & Hair Ornaments Sequins, Diamontics & Trimmings Muradabadiwares & Fancy Goods

We specially cater for Hawkers and Traders

When Next in Town It Will Pay You To Visit

A. K. HOOSEN & SONS,

IMP. RTERS—WHOLESALEERS

116 Queen St., (HOOSEN'S BLDGS) Durban

Write For Our Price List

Ready To Take Place

IN a message of goodwill to the Indian community on the occasion of the centenary of their first landing in South Africa, Dr. Jan Steytler, M.P., Leader of the Progressive Party, said:—

"In the hundred years since your forebears landed in South Africa to save the sugar industry in Natal, your community has made many contributions to the life of the nation. The Indians have enriched the cultural life of South Africa. Economically, they have by their industrious character given commercial impetus to the development of the country. In the welfare field they have made generous contributions towards schools and other institutions.

"We in the Progressive Party deprecate most strongly the injustice and hardships being suffered by the Indian community today under the Group Areas Act, and we condemn the exclusion of Indians from all political responsibility in our country. Only by sharing the responsibility as well as the advantages of Western Democracy can we secure a stable future for our nation and only through a combined effort of all races shall we achieve this ideal.

"We believe that the Indians in South Africa have, by their economic and social developments, clearly demonstrated that they are ready to take their place alongside other South Africans in our multi-racial nation."

Carrier For Indian Navy

(*Indian Opinion* India Service)

THE commissioning ceremony of the Navy's first aircraft-carrier, I. N. S. Vikrant, is reported to have been provisionally fixed for the third week of February 1967. The progress of work on this 19,000-ton carrier at Belfast was inspected by Admiral Katari about a fortnight ago, during his recent visit to the U.K. As the carrier gets ready, the training of the Seahawk jet fighter squadron recently formed in the U.K. is being stepped up. It is manned entirely by I.N. personnel of the Naval Aviation Branch. Meanwhile, a second squadron of Breguet Alize aircraft is being formed in France. This plane is capable of carrying out fleet reconnaissance, strikes and anti-submarine work.

20 Million Tons Of Oil At Cambay

Plans To Pipe Oil To Bombay

(*Indian Opinion* India Service)

BOMBAY—Though it is too early to form a reliable estimate of the potentialities of the Cambay oilfield, present indications point to an extractable deposit of the same order as at Nahorkatiya—20 million tons. Depending on several factors, including the proportion of gas—which appears fairly high—the oil actually available may vary between 20 million and 40 million tons. Even the lower figure would make it a commercially workable field and the Government of India is actively considering a proposal to lay a pipeline from Cambay, through Ankleshwar, to Bombay where the oil will be processed at the Burma-Shell Refinery.

Covering a distance of some 300 miles the pipeline will cost about Rs. 100 crores. The Oil and Natural Gas Commission has been asked to examine the proposal from various angles, including the feasibility of getting pipes from the Rourkela pipe-mill. With the general demarcation of the first area at Cambay—some 17 square miles—nine producer wells have been bored. The next step would be boring wells at intervals of 300 yards along the line of the oil structure as disclosed by the successful borings.

There are also one or two other promising structures in this region, which are believed to continue into the sea. It is possible, therefore, that off-shore drilling may be undertaken at a future date. The present programme at Cambay is to complete 20 wells by March. Four are in hand—being in addition to the nine proved wells. Seven wells more will be initiated in the coming weeks. The Government of India is anxious to begin oil production around July next year. A pilot refinery, with a capacity of 20 million tons is under construction at Cambay. It will provide valuable information and experience to our young engineers, who will then go on to take in hand the designing of the proposed Gujerat refinery, which will share the Cambay-Ankleshwar oil-processing with the Burma-Shell Refinery at Trombay.

Peace Conference In Ladysmith

THE South African Institute of Race Relations will hold a one-day Northern Natal conference in Ladysmith on Saturday 3rd December (10.30-5 p.m.)

Speakers will be Miss Violaine Junod and Mrs. Mildred Malie of the University of Natal who will talk on "The African in Transition", and Dr A. D. Lazarus, President of the Natal Indian Teachers' Society who will talk on "The Indian as a South African: One Hundred Years of Indian Settlement".

This is the first time that the Institute has held a conference in Northern Natal. The venue will be the All Saints Church Hall in Ladysmith.

Rev. P. W. R. Russell is the Honorary Representative of the Institute in Ladysmith and is also a member of its National Executive Committee.

Over 1,000 Feared Missing In E. PAK

BOMBAY—More than 1,000 people are feared to have lost their lives in the cyclonic storm and tidal bore which lashed Chittagong Division on Monday, October 31. Officials however, emphasise that any estimate of the death-roll or damage could be well wide of the mark as, even 72 hours after the storm struck, no contact had been established with Cox's Bazaar, a fishing village about 100 miles south of Chittagong, the islands of Sandwip and Hatia or any of the innumerable smaller islands.

An aerial survey of the stricken islands indicated that most of them were still under eight to ten feet of water. A clearer picture of the damage caused in the port town of Chittagong itself is now available. Installations in the port have been wrecked, and the port has been declared to be out of commission. Sixteen freighters broke from their moorings and were scattered over an eight-square-mile area by the giant tidal bore. Two barges, one pontoon and one flat-boat belonging to the Inland Waterways Company sank while one motor launch, 15 barges, one tug and nine flat-boats of the Port Trust ran aground. In the port, nine heavy electric cranes were badly damaged and one jetty collapsed and sank. The harbour is full of barges and pontoons dangerously adrift.

NATIONAL INCOME RISES

National income in India real terms recorded a rise of 9.5 per cent in 1959-60 1958-59, according to estimates prepared by the Central Statistical Organisation on the basis of trends disclosed by current available data.

The net rise in national income in real terms during the first four years of the Plan, that is 1956-57 to 1959-60, was of the order of 32.3 per cent.

Indians Centenary

(Continued from front page)

and scholarships styled "Century Bursaries" available to dians.

● In Greenwood Park, small Indian community took first steps towards the building a Centenary Community Centre.

● At Avoca the Indian Centre took steps to establish Indian museum and a school Indology

● In Pietermaritzburg were arranged and steps taken to build a Centenary Centre.

● In Ladysmith, U.P. Port Shepstone and other Indian Centres lectures on Indian history in Natal and prayer were organised.

● In Durban the Natal Indian Teachers' Society brought Centenary Lectures to an end with addresses by Mr. J. N. Singh and Mr. P. R. Patheer.

● On Thursday morning 7.45 a.m. the foundation stone of the Shankarand Memorial in Lorne Street was laid under the aegis of the South Indian Hindu Maha Sabha.

● This (Friday) evening 8 p.m. the Administrator of Natal Mr. A. E. Trollop will open "Centenary Conference" of Hindu Maha Sabha in the Hall, Durban. The Conference will continue in the Natal Vedic Society Hall after-noon (Saturday) and Sunday.

DRY RED CHILLI

No. 1 Mixed Grade Dry Chillies. Nett 30lb Bag
Any amount obtainable for Cash.

Write for Grain Bags and Sugar Pockets.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Religious Reformation In India

(Continued from page 354)

who made the abolition of untouchability a plank in the national programme for the attainment of independence. From a distant goal he made it into an immediate programme and by the time Indian independence was achieved he had so far succeeded that there was no one in India who was prepared to raise his voice in favour of it. Temple doors which had at all times been closed to the untouchables were thrown open. The Constitution abolished untouchability and Parliament enacted legislation which provided stringent punishment for any one who attempted to practise it.

It was more difficult to tackle the all-pervading system of caste, because though its effects were less disastrous, its organisation was not such as to lend itself to legislative prohibition. But the changes introduced into the social and political life have helped to break the hold of caste on Hindu society. A few of the more important of these changes may be indicated here. Marriages between Hindus of different castes had been made legal and valid, formerly, inter-caste marriages were valid only in case of the marriage of a higher-caste man with the woman of a lower caste. Political power given to the masses by adult franchise had broken the social position of the higher castes, as elected offices in villages and rural areas do not now go by social position or caste privileges. In fact, the introduction of the elective principles at the lower levels of the democratic structure has done more to break the authority of caste than any religious or social reforms.

The change in the position of women is another most significant change in the social life of India. Apart from such customs at early marriage, enforced widowhood, which were in the past associated with religion, the Hindu woman also suffered from numerous economic disabilities. She had, generally speaking, no right of inheritance in family property. She had also only limited rights in her husband's estate. Hinduism, as a religion, did not at any time enforce any disabilities on women; but Hindu social customs, at least during the last thousand years, held the women in subjection. The change effected in the position of women is perhaps the most far-reaching

aspect of the social reformation. The constitution gives women complete equality. They enjoy the right to vote along with men and, at all levels, share in political power. Their economic disabilities have been completely removed and the daughter today inherits equally with the son. They are admitted to all professions and public services. The women's right to divorce under certain circumstances is recognised. Today, it may well be said that the position of women in India is on a par with that in the most advanced countries.

The changes effected in the position of women has been partly through the reform of laws and partly through social and political action. During the days of the national struggle women had played a most important part. For a quarter of a century they had been in the vanguard of the fight, disobeying laws, picketing liquor shops, courting arrest, etc. The political awakening among women was a noble feature of the drama of India's rebirth, and a consequence of this was that with the achievement of freedom women came into their own in national life without argument or contest.

It is, however, the new legislation enacted by Parliament that consolidated and gave permanency to the change in India's social conscience and it is to this aspect of Hindu reformation that we must not return. Hindu society had during the last two thousand year been held together by a system of laws which was unique in many ways. The great Hindu codes which were claimed to be the source of law, were not promulgated by a state or legislature but by thinkers, around whom legal schools had developed. These codes, the famous of which is that of Manu, were interpreted and commented upon continuously by great masters, with the result that the Hindu legal system had become an overgrown jungle, where the principles of law were overlaid not only by the teachings of schools, but by local and family customs. Unlike legal institutions elsewhere, Hindu Law did not unite but helped to divide the Hindu community. The absence of any legislating authority with competence to amend or modify these codes, and if amended or modified, with political jurisdiction to

enforce it over the whole of India, had made any reform of Hindu law impossible in the past. The courts of British India had no doubt given a certain uniformity as a result of their interpretation of Hindu law for over a hundred years, but as the government adopted a neutral policy in religious and social matters, radical modification of Hindu laws was considered to be out of scope of British legislative activity.

With independence the Hindu community had for the first time a legislative machinery capable of legislating for the entire territory of India and consequently for the vast mass of Hindus. What the Government of India, under Mr. Nehru, has done in this connection, truly amounts to a revolution. The legal system under which the Hindu community had lived for over two thousand years, had been overhauled by a series of enactments which have not only given the Hindus from Cape Camorin to the Himalayas a common code of laws, but brought about a revolution in such intimate matters as marriage, succession, adoption. Many of the basic doctrines of Hindu law such as the sacramental character of marriage, the exclusion of daughters from the right of succession to family property, etc., have been totally discarded. In fact, what the Hindu legal reform has done is to transform the inchoate mass of Hindus into a community and provide them with a common system of law and social institutions.

This was a direct consequence of the religious reformation we have discussed earlier and an important aspect of it. Hindu law had for so long been associated with Hindu religion that many people believed that it was part of the Hindu religion itself. The fact that there was no legislative authority for so long a time to change or modify

it, strengthened this impression. In fact, orthodoxy was accustomed to resist all proposals for social reform during the British period on the ground that they amounted to interference in religious matters. Only the legislature of an independent India could have proceeded on the assumption that social institutions were properly the subject of legislative control and reorganisation according to the requirements of the time and had to do nothing with the practices of religion. The decision to embark on fundamental and comprehensive social reforms was a far-reaching and revolutionary act on the part of Independent India. To have reformed all the institutions like caste, sacramental marriage, inheritance, adoption, etc., and to have brought the Hindu people in line with modern progressive societies was an achievement of unique significance which, as it affects the life of over 320 million people, may well be considered a major revolution.

These reforms which are today transforming Hindu society into a community and a people with a common set of social institutions were rendered possible by the great religious reformation which had preceded it. That reformation gave to the Hindus a common denominator in dogmas and beliefs and also eliminated from Hinduism a large mass of customs, beliefs and superstitions, which had been accepted by the common people as part of their religion. It is the religious reformation that provided the basis of the reform of Hindu institutions. It is the reform through legislative measures and through political authority, of the social institutions and traditions of Hinduism that has given content, reality and quality to the reform of the religion itself.

(Concluded)

Indian Records Now Cheaper !!

7/6 Each (Plus 3d Tax.)

AVAILABLE IN SINGLES OR SETS

Some Of Our Latest Hits :

DIL DEKE DEKHO, UJALA, NAAGMANI, USTAD, MAIN
MEHNDI, MISS INDIA, AGRA, NASHIE-MEH-HOON, GHAR
ROAD, TALAQ, DO USTAD, SANSAR, AMAR DEEP,
MOTHER INDIA.

Special Offer: 1 Box of Gujrati Records Assorted, 20 in Box
At a Give Away Price—30/- per Box.

ORDER NOW — FREE PACKING

C.O.D. Orders to include 7/6 deposit.

Only Obtainable At:

NATIONAL RECORD COMPANY,

2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

fifty years ago...

November 1910

Items Of Interest

(From "The Indian Opinion" November 19, 1910)

THE Natal Provincial Gazette shows that, for the quarter ended 30th, September last, 2,949 Indian children attended 39 Government schools, as against 2,688 children attending 29 schools for the same period last year.

Capetown, November, 17.—Senator Sir Leige Hullett interviewed by the "Argus" stated that Indian labour is absolutely necessary for the planting industry in Natal, and he is willing to submit the matter to any Imperial Commission.—Reuter.

At the last meeting of the Albany Divisional School Board (says a Reuter's telegram from Grahamstown) it was resolved that it be brought to the notice of the members of the Provincial Council that, seeing that there are many scholars being admitted free to the public and denominational schools throughout the Colony, the School Board Act be so amended as to make education free to all up to Standard V, and that the necessary expenditure be met by a poll-tax.

The result of the election of office-bearers of the Higher Grade Boys Association was as follows:—President: Mr. F. B. E. Conolly; Vice-Presidents: Messrs. V. S. O. Pather, T. M. Naicher and A. Christopher; Secretary and Treasurer: Mr. R. E. Moodaly, Committee: Messrs. B. L. E. Sigamoney, R. O. Naidoo, S. M. Moodley, M. B. Iyaloo, G. D. Lalls, Wm. Joseph, X. David, J. Jeevananthum and Michael Lazarus.

At the dinner given by the Union Government in the Houses of Parliament on the opening of Parliament, Dr. Jameson said: In Mr. Lemieux they welcomed one of the Canadian Cabinet, and a great and successful diplomatist. They in South Africa had at present the cloud of an Asiatic question hanging over them, and it was interesting to know that Mr. Lemieux had been sent by his Government to enter into negotiations as regard

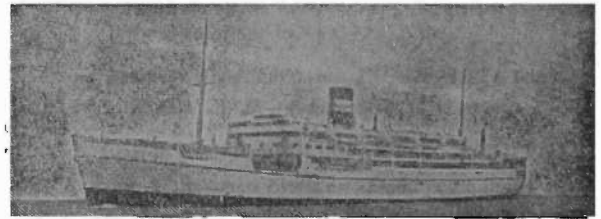
to a similar question, and had come back with an agreement in his pocket which had wiped away all troubles. He hoped that Mr. Lemieux would not leave South Africa before General Smuts had an opportunity of getting his views on this question."

On the late King's birthday the members of St. Aidan's Literary and Debating Society journeyed to Isipingo Beach to celebrate their Anniversary and their late Ruler's birthday. They spent a most enjoyable day.

An Indian was killed yesterday on the line near Hospital Siding (says last Saturday's "Natal Witness"). The unfortunate man was cut to pieces by a passing train. The mangled remains were left on the scene of the accident for a considerable time, parts of the body being run over by other and subsequent trains. The portions of the body were finally removed after the arrival of a Magistrate. It was altogether a horrible business and although it may be right and proper to leave in *locus quo* a dead body in the event of accidents etc, till the arrival of someone in authority, yet it seems incredible (that the remains should have been left in such circumstances as the present case presents. An official enquiry seems imperative.

A meeting under the auspices of the Brahman Mandal, was held at the Umgeni Hindu Temple on November 3rd, of a representative gathering of Hindus and Priests of Tongaat, Hillary, Malvern, Northdene, Isipingo, South Coast Junction, Gato Manor, Springfield, Umgeni and Durban, and a resolution wishing prosperity and success to the Union was passed. A further resolution was passed praying for the abolition of the £3 tax on Indian women, and a third resolution draws the attention of Parliament to the passive resistance struggle in transvaal and prays for the repeal of the Registration Act.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 29th Nov. Sails 3rd Dec.
S.S. Santhia due 31st Dec. Sails 5th January 1961

PASSAGE FARE FROM DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	with food	£11
Second "	"	"	£78-10-0
Third Class	with food		£39-15-0
Third Class	without food		£34-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20422, Tel. Add. "KARAMAT."

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas	37/6 Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)			
GATEWAY OF INDIA 3 Tolas	45/- "
" " " 6 "	90/- "
CHANELI 2 "	18/- "
" 1 "	9/- "
SUGANDH RANI 5 "	33/- "
" 2½ "	18/- "
" 1 "	8/- "
" ½ "	4/- "
LATAMANGESHKAR ½ "	4/- "
GHANDAN DHOOP 3/- Box of 16 Sticks.			

CASH WITH ORDER — PRICES F.O.R. DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb. (Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

રંગ નહિ પણ લાયકાત એજ ખરી કસોટી

બિન-ગોરાઓ માટે મત્તાધિકાર

શ્રી. ડોનલ્ડ મોલ્ટેનો (કમ્યુ. સી.)ના પ્રમુખપદે એક સમિતિએ એક ખરડો તૈયાર કર્યો છે. આ ખરડાની તૈયારી મયા ફેલ્યુઆરી મહિનાથી થઈ રહી હતી. આ ખરડામાં પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટીની નીતિ કેવી રહેશે એનો પૂરપૂરા અહેવાલ આપવામાં આવ્યો છે. આ સમિતિએ જે ખરડો તૈયાર કર્યો તેના સભ્યો નીચે આપ્યાં છે.

શ્રી. ડોનલ્ડ મોલ્ટેનો; શ્રી. ઓપન-હાઇમર; ડૉ. ગ્રેક ડીપીઅર; ડોનરેલ એ. ફાનર સાન્ટ સેન્ટલીવર્સ (શુભ પૂર્વના મુખ્ય ન્યાયાધીશ); ડોનરેલ બેરલી બ્લેકવેલ (ભૂતપૂર્વ જજ); ડૉ. એડમર એચ. બ્રુક્સ; ડૉ. એસ. કુપન (નાટાલ યુનીવર્સિટીના અર્થશાસ્ત્ર વિભાગના એક હિંદી સભ્ય); શ્રી. ફ્રેન્ક બીચર્સ (પોલીટીકલ સાઇન્સના લેક્ચરર. ના. યુ.); પ્રોફેસર એલ. એમ. થોમ્પસન (કેપટાઉન યુનીવર્સિટી ના ઇતિહાસના પ્રો.); શ્રી. સેલ્મી ન્જોમો (ભૂતપૂર્વના ફ્રેન્ક હેરના લેક્ચરર જેઓ હાલ સોલ્સબરી મહદી-રેશીયલ યુનીવર્સિટીમાં લેક્ચરર છે); શ્રી. આર્થર સ્ક્રમન (કમ્યુ. સી.); ડૉ. આર. ઇ. ફાન્ડર રોસ (બાણીતા કલ્ડર ડેવલપ્મેન્ટ); અને પ્રોફેસર જે. એસ. મરાયસ.

પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટીની નીતિ મુજબ મહદી-રેશીયલ દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ફોને મત આપવાનો અધિકાર હોવો જોઈએ અને એની લાયકાત કેવી હોવી જોઈએ એ ઉપર વિચારણા કરી એક ખરડો તૈયાર કરવાનું કાર્ય ઉપરની સમિતિને સોંપવામાં આવ્યું હતું. પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટીની નીતિ ચોક્કસ એ દર્શાવે છે કે મત્તાધિકાર માટે રંગ નહિ પણ લાયકાત એજ ખરી કસોટી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની અંદર મને તેવા રંગ હોય પણ અચૂક લાયકાત હોય તો તે મત્તાધિકાર મેળવી શકશે. આ સમિતિએ ૧૮ મુદ્દાઓ વાળો એક ખરડો તૈયાર કર્યો જે પ્રાયમિક હકક અને સ્વાતંત્ર્ય તરફનું પ્રથમ પગલું છે. હવે એ મુદ્દાઓ આપણે જોઈએ.

- (૧) કાપદાની દૃષ્ટિએ સમાનતા.
- (૨) બધાને અંત સ્વાતંત્ર્યની છુટ અને કોઈ પણ જો ફરિયાદ કાપદાનો અંત કરે ત્યારેજ અટક માં લેવાશે.

(૩) પ્રજાસત્તાક સમાજમાં હોય તેમ બધાને વાણી સ્વાતંત્ર્ય અને કોઈ પણ સાધન વડે ભાવના દર્શાવવાની છુટ. પ્રજાસત્તાક સમાજ માં હોય તેટલોજ શોખ પ્રતિબંધ રહેશે.

(૪) સાંતિથી ભેગા મળવાનો હકક. (સભા બરવાનો હકક).

(૫) એક બીજા સાથે સ્વતંત્રતા થી મળવાનો હકક.

(૬) વિચાર, વિવેક બુદ્ધિ અને ધાર્મિક સ્વાતંત્ર્ય. કોઈ પણ જાહેર નિમણૂક માટે ધાર્મિક મા વિવેક બુદ્ધિની પરીક્ષાની શરત નહિ હશે.

(૭) દરેકને પોતાના ધર્મની શુષ્કતા, અંત પત્રવ્યવહારની, અને મિલકત ની અખંડિતાનો હકક.

(૮) ધારાસભા અને અમલદારે ઉપર ફરિયાદો મોકલી તેનો પ્રલાબ સાય તેવી અરજ કરવાનો હકક.

(૯) યુલામી અથવા ફરજિયાત મજૂરીનો પ્રતિબંધ.

(૧૦) કોઈ પણ વ્યક્તિ, યુનો થયો હોય ત્યારે તે અંગેનો કાપદો અથવા ધારો અસ્તિત્વમાં આવ્યો ન હોય તો તે યુનેઆર મણુશી નહિ.

(૧૧) દરેક વ્યક્તિને મિલકત મેળવવાનો, માલિકી મેળવવાનો, વારસામાં મેળવવાનો અને વેચવાનો હકક હશે.

(૧૨) હેરફેરનો હકક (ફરવા ફરવાનો હકક).

(૧૩) મને ત્યાં વસવાનો હકક.

(૧૪) કોઈ પણ કાપદેસરનો ધષો યા વેપાર કરવાનો હકક.

(૧૫) બધાને રેટની નોકરી મેળવવાનો સમાન હકક.

(૧૬) મદત અને ફરજિયાત મેળવણી. યુનીવર્સિટીએ બધાને

★
તમારે જેની જરૂર તે તમને મળે નહિ તો એમ સમજવું કે જો તો તેની ખરેખરી જરૂર તમે અનુભવી નહિ હોય અથવા તો તેની કીમત અંગે તમે ખેંચતાણુ કરી હશે.
—રૂઝવાડ ક્રિપ્સિંગ.

માટે ખુલ્લી હોવી જોઈએ. આ કલમ બધા માટે ખુલ્લી યાજી ઉપર દબાવુ કરતો નથી.

(૧૭) અંગ્રેજ અને આફ્રિકાન્સ માટે સમાનતા. આગળ જતાં બંધારણથી એક રાષ્ટ્રીય બાબ સ્થપાયો.

(૧૮) દરેક વ્યક્તિને મને તેની સાથે પરણવાનો હકક, પરંતુ તે પણ સામાન્ય કાયદાના ધોરણે.

આ સમિતિના છ સભ્યો અચૂક કલમોની વિરૂદ્ધ છે. તેમણે ડૉ. ગ્રેક ડી પીઅર અને શ્રી. હેરી ઓપન-હાઇમર તરફથી મુખ્ય કલવાચ લેવો થયો હતો. તેઓ વસવાટ માટે કોમી વિસ્તાર (ગ્રુપ એરીયા. યા રેશીયલ ઝોન)ના નાણુ યામ તેની વિરૂદ્ધમાં છે. તેઓ ખાસ કરીને કલમ ૧૧ અને ૧૩ની વિરૂદ્ધ છે.

આ સિવાય ત્રીજી લુથુલી અને બીજી થોડી વ્યક્તિઓ એ પણ એક અહેવાલ બહાર પાડ્યો છે. તેઓનું કહેવું છે કે મત્તાધિકાર માટે ધોરણુ ચાર અને ચૌક રપ માસિક પગારનું ધોરણુને લઈ લથુ ઓફ્રિકાનોને મત્તા-ધિકાર મળશે નહિ. દેશની પરિસ્થિતિ જોવી છે કે આફ્રિકાનો ધોરણુ ચાર સુધી પણ બહુી થઈ એમ નથી, અને પગારનું ધોરણુ બહુજ વધારે છે. પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટી બિન-ગોરાઓની સ્વા-તંત્ર્યની લડતને ફેલાવવા માટે આ પગલું ખરી રહી છે એમ લથુ માને છે. આ સભ્યોનું કહેવું એમ છે કે જે પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટી જે ખરેખર મત્તાધિકાર આપવા માંગતી હોય તો તેઓએ લાયકાતના ધોરણુ વચર બધાને એક સરખી રીતે સામાન્ય મત્તાધિકાર આપવો. જે પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટી આરજી કરશે તો તેઓને પૂર્ણ રીતે બિન-ગોરા ઝોનો સહકાર મળશે.

ત્રીજી લુથુલી સાથેના સભ્યો, જેઓ એ ઉપરનો અહેવાલ બહાર પાડ્યો છે તે નીચે મુજબ છે. શ્રી. જોરડન ન્યુમાને, મીસીસ એ. કુમે, શ્રી એમ. જે. મેય, શ્રી. એમ. આર. ડબલ્યુ. ન્યુમાને, શ્રી. એસ. એસ. એલ. રોલો, શ્રી. જુલીયસ મોલી, શ્રી. નીમરોડ મ્કેલ અને શ્રી. કેન થેન્સા.

આમાંના ત્રણ સહી કરનારા પત્ર-કારો છે. બીજા વેપારીઓ, વકીલો અને એક ઓલોગિક સાયોલોજીસ્ટ છે.

શ્રી નહેરુ રહેંટ સાથે જોતરાઈ દિલ્હીના કુવામાંથી પાણી કાઢે છે

નવી દિલ્હી : ઇરાની રહેંટમાં ભારતની જરૂરીયાત અનુસાર ફેરફાર કરીને શ્રી ક્રમસિંઝ નામના કામદારે કુવામાંથી પાણી કાઢવા માટે રહેંટ તૈયાર કર્યો છે. અહીં પંચકુદન રોડ પર આવેલા એક જુના કુવામાં આ રહેંટ મુકવામાં આવ્યો છે.

વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરુએ આ રહેંટ વિષે સાંભળ્યું હતું એટલે તેઓ જોચિતા એ રહેંટ જોવા કુવા પર પહોંચી ગયા. તેમણે અલંત રસપુર્વક આ નવતર રહેંટનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું. કુવા સાથે ચાર ઈંચ વ્યાસની નળી જોડવામાં આવી છે. આ રહેંટ દ્વારા કલાકના ૫૫૦૦ ગેલન પાણી કુવામાંથી ખેંચી શકાય છે, આ રહેંટની કિંમત રૂ. ૩૭૫) છે. એનું બંધાવણ ઉત્પાદન કરવામાં આવે તો કિંમતમાં હજી ઘટાડો થવાની સંભવતા છે.

શ્રી નહેરુએ આ રહેંટ ચાલતો જોયો. રહેંટની કામગીરીનો પ્રત્યક્ષ પરિચય કરવા માટે શ્રી નહેરુ રહેંટ સાથે જોતરાયા હતા અને આજુ-અકકર ફેરવ્યું હતું. વૈજ્ઞાનિક સંશોધનના વડા ડૉ. ઠાકરે પણ શ્રી નહેરુની માફક રહેંટ ચલાવ્યો હતો. શ્રી નહેરુ રહેંટ સાથે જોતરાયા ત્યારે સેંકડો માણસો ભેગા થઈ ગયા હતા અને વડા પ્રધાનને રહેંટ ચલાવતા જોઈને દિન બની ગયા હતા.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૮ નવેમ્બર, ૧૯૬૦.

એરીયાના કાયદા સામે પગલાની જરૂર

હિંદીઓ આ દેશમાં આવ્યા તેનો શતાબ્દી ઉત્સવ આવ્યો અને ગયો. દયાજનક હકીકત એ છે કે એ ઉત્સવ જેટલો ઉત્સાહ અને સહકારથી ઉજવાવો જોઈતો હતો તેટલો ઉત્સાહથી ઉજવાયો નહિ. આપણા જીવનના આ એક અગત્યના પ્રસંગે એ ઉત્સાહની કમી એ કંઈ નવી વાત નથી. આ પહેલાં પણ અમે જનતાનું ધ્યાન દોરી જણાવ્યું હતું કે હિંદીઓ પૂ. મહાત્મા ગાંધીજીને ભૂલી જવા આવ્યા છે. પૂ. બાપુજીએ જીવનના અગત્યના વીસ વરસો આ દેશમાં ગાળ્યા અને પોતાની રાષ્ટ્રીય નીતિને અખતરો અહીં કર્યો એ પણ હિંદીઓના મન ઉપરથી ભૂસાઈ જવા આવ્યું છે. આ બધું ધ્યાનમાં લેતાં આ ઉત્સવ જે રીતે ઉજવાયો તેનાથી આશ્ચર્ય પામવાની જરૂરત નથી. જો બધા નેતાઓ ભેળાં થઈ કંઈક રચનાત્મક કાર્ય કરવાની તમજા રાખતે તે, બધું સારી રીતે પાર પડતે. આ કમીને લઈ જનતાના અસુક ભાગને માથે આ કાર્ય આવી પડ્યું, જે ખરી રીતે રાષ્ટ્રીય ધોરણે થયું જોઈતું હતું.

આપણે આવતા સો વરસમાં પગરણ માંડીએ છીએ, પરંતુ સાથે સાથે કાળાં વાદળાં માથા ઉપર ઝાંઝૂમી રહ્યાં છે. આપણી સામે વૃષ્ટ એરીયાનો કાયદો દાનવની જેમ ઉભો છે અને એની સામે પકકાર કરવાની પણ આપણામાં તાકાત રહી નથી. સરકાર અહિં અને તહીં નાના નાના વિભાગોમાં એનો અમલ કરી એ કાયદાને અસરકારક બનાવે છે. આ રીતે જનતા સામે એક સાથે ટકરાવાનો ભયને એ ટાળે છે. કમલાગ્યે જનતા આ પ્રયત્નને ભોગ બની છે. જ્યારે સરકાર હિંદી વિસ્તારમાં ઘુસી હિંદીઓને હંકારે છે ત્યારે કોઈપણ સચોટ પગલાં હિંદીઓ લેતાં નથી. જોહાનીસંગમાં ચાર વરસ ઉપર એક હિંદી શાળા બંધ થઈ હતી અને તેના બાળકોને લેનાશીયાના હિંદી વિસ્તારમાં મોકલવા માં આવ્યા હતા. હવે એવું જણાય છે કે સરકાર બીજી પણ એક શાળા બંધ કરશે અને તેના બાળકોને પણ લેનાશીયા મોકલશે. વૃષ્ટ એરીયાની સામે કોઈ પણ પગલાં લેવાતાં નથી, એથી આપણને ટ્રાંસવાલના વિસ્તારોમાં રહેતાં હિંદીઓને ખસેડવાનો જે હુકમો થયાં છે તેની હકીકત મળતી નથી. વૃષ્ટ એરીયા એક્ટ નો અમલ કેવી રીતે થાય છે એની હકીકત મેળવવા માટે આપણી પાસે કોઈ સાધન યા વ્યવસ્થિત તંત્ર નથી. અસુક વિભાગોમાંથી હિંદીઓ ખસેડાશે એવું આપણે સાંભળીએ છીએ ત્યારે આપણે કેવળ વિરોધ દર્શાવીએ છીએ, એનાથી વધુ આપણે કંઈ કરતા નથી. આપણી પાસે વૃષ્ટ એરીયાના કાયદા સામે મતપ્રચાર કરવાનું સાધન કંઈજ નથી, અને ખાસ કરીને એની સામે મતપ્રચાર ફેલાવવા માટે સાસુદાયિક મતપ્રચાર યા ચળવળની જરૂર છે.

ડરબનમાં પણ આપણે શાંતિથી હિંદી વિસ્તારમાં સરકારના થતાં પગરણને નિહાળી રહ્યાં છે. કેટોમેનારમાં હિંદીઓ પોતાના ભાવિનું શું થશે એ વિષે એટલા ચિંતાગ્રસ્ત બન્યા છે કે તેઓ કર ણિલકુલ ભરતાં નથી અને અંતે મિલકત શુમાવી બેસે છે. વૃષ્ટ એરીયા બોર્ડ આ મિલકતો ખરીદે છે અને તેને ગોરા-વિસ્તારમાં પહોંચાડે છે. જનતા તરીકે આપણે એનો અસરકારક વિરોધ કરતા નથી. આ માટે સચોટ અને વિશ્વવ્યાપક મતપ્રચાર થવો જોઈએ. આ ત્યારેજ થઈ શકશે જ્યારે એક સમિતિની સ્થાપના થાય અને તે આ બાબતમાં ઉંડે ઉતરી ખરી હકીકત મેળવે અને

અમેરીકામાં વેદાન્ત તત્વજ્ઞાનનો પ્રચાર

અમેરીકા મુખ્યત્વે એક ખ્રીસ્તી રાષ્ટ્ર હોવા છતાં તેમાં બીજા ધર્મોના પણ અનુયાયીઓ મળ્યા આવે છે, અને તેમાં હોંફુ વેદાન્ત તત્વજ્ઞાનને પોતાના ધર્મ તરીકે પસંદ કરનારાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. અમેરીકામાં હોંફુ ધર્મને અનુસરનારાઓની સંખ્યા નથી, છતાં એ દેશમાં હોંફુ વેદાન્તનાં ૧૦ કેન્દ્રો અને બે મંદો છે, જેના સભ્યોની સંખ્યા લગભગ દેઠ હજાર જેટલી થવા ભય છે.

વેદાન્ત કેન્દ્રોનું સંચાલન રામકૃષ્ણ મિશનના સ્વામીજીઓના હસ્તક છે. આ સન્નાતીઓ મહેમાન અધ્યાપકો તરીકેની કામગીરી બજાવે છે. તેઓ મીચનરી નથી, પણ હોંફુ દિલ્હીની શિક્ષણ પોતાને મળ્યા રહે તે હેતુથી અમેરીકાને પોતે તેમને નિમંત્રણ છે.

હોંફુ ધર્મનો એક પાયાનો સિદ્ધાંત અન્ય ધર્મો પ્રત્યે માનની લાગણી ધરાવતી એ છે. શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસ તમામ ધર્મોના સુસંવાદના પેગંબર તરીકે ઓળખાય છે, અને રામકૃષ્ણ મિશનના અમેરીકા ખાતે કાર્ય કરતા સ્વામીજીઓ સર્વધર્મ સમન્વાવનો સુંદર દાખલો પૂરે પાડે છે.

રામકૃષ્ણ મિશનનો પ્રારંભ પરમહંસજીને ૧૮૮૬માં દેવવિલવ થયા પછી સ્વામી વિવેકાનંદજીની આગેવાની હેઠળ ખારનાગોર ખાતે પાયો નાંખાયો હતો. સ્વામી વિવેકાનંદજી શિકાગો ખાતેની સર્વધર્મ પરિષદમાં હોંફુ ધર્મના પ્રતિનિધિ તરીકે દાખરી આપવા ૧૮૯૩માં અમેરીકા મયા હતા. ત્રણ વરસ અમેરીકામાં માળાને તેઓ ભારત ૧૮૯૬માં પાછા ફરવાના હતા ત્યારે ન્યુયોર્ક ખાતે તેમણે પ્રથમ અમેરીકી વેદાન્ત સોસાયટીની સ્થાપના કરી હતી.

અમેરીકાની બીજી વેદાન્ત સોસાયટીની સ્વામી વિવેકાનંદજીએ પોતેજ માન ક્રાન્સીરકો ખાતે સ્થાપના કરી હતી હાલમાં અમેરીકામાં ૧૦ વેદાન્ત કેન્દ્રો છે, જેમાંના ચાર બોરટન, પ્રોવિડન્સ અને ન્યુયોર્કમાં છે, જ્યારે બે શિકાગો અને સેન્ટ લુઇસ ખાતે અને ચાર લોસ એન્જેલ્સ, સાનક્રાન્સીરો, પ્રોવિડન્સ અને સિએટલ ખાતે છે.

કેટલીક સોસાયટીઓના શાંત વાતાવરણમાં આશ્રયો પણ છે. જેમાંના જૂનામાં જૂનો સાન એન્ટોન બીજીમા

આશ્રયો શાંતિ આશ્રમ છે. આ જગ્યા સ્વામી વિવેકાનંદજીને ૧૯૦૦માં અર્પણ કરવામાં આવી હતી.

સ્વામીજીએ અમેરીકા ખાતેથી ભારત પાછા ફર્યા પછી રામકૃષ્ણ મીશન એસોસીએશનની સ્થાપના કરી હતી, અને ત્યારથી પરદેશોમાં રામકૃષ્ણ મીશનની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ થઈ હતી તે રામકૃષ્ણ મઠ પર ખારનાગોર ખાતેથી બેલુર ખાતે લાવવામાં આવ્યો હતો.

વેદાન્તનું તત્વજ્ઞાન હોંફુ ધર્મનું સર્વોચ્ચ શુદ્ધિવાદી તત્વજ્ઞાન છે. અને પરદેશોમાં તેના તરફ ખાંસ કરીને પ્રખર શુદ્ધિશાળી વ્યક્તિઓ આકર્ષાઈ છે. શુદ્ધિમાન માનવીઓ દ્વારા જ શ્રી રામકૃષ્ણજીવના ઉપદેશો અને રામકૃષ્ણ મિશનની પ્રવૃત્તિઓની-પરદેશોમાં માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ છે.

બ્રીટીશ નવલકથાકાર અને દિલ્હીજી જીરાલ્ડ હર્ડ વેદાન્તના અનુયાયી બન્યા અને ડ્રાબુકો કેન્થોન ખાતેના મઠની સ્થાપનામાં તેમણે મોટો ભાગ ભજવ્યો હતો.

આ બ્રીટીશ લેખકની મારફતે ફિરોઝ હર ઇશરવુડ, આલ્ડસ હક્સલી, અને જોન વાન ફ્લેટ વેદાન્ત તરફ આકર્ષાયા હતા, અને દક્ષિણ કેલીફોર્નિયાના હાલીવુડ વેદાન્ત કેન્દ્રના તેઓ અંતેવાસી બન્યા હતા. ડબ્લ્યુ. બી. ઓપ્સ, ટેનીસી નિલિયમ્સ, ટોન સુન્ડર અને બીજા લેખકોમાં પણ વેદાન્ત વિષે રસ જાગત થયો હતો. સોયરસેટ મોમ્સની 'રેઝર્વ બ્લેડ' નવલકથામાં પણ આ દિલ્હીજીનો ઉલ્લેખ થયો છે.

ઇશરવુડે મોમ્સજીને અને બચવડગીતા તેમજ અન્ય ધાર્મિક પ્રબોના ભાષાંતરના કાર્યમાં હોલીવુડ વેદાન્ત કેન્દ્રના સ્વામી શ્રી પ્રભવાનંદજીને મદદ કરી હતી. આલ્ડસ હક્સલી અને બીજા લેખકોએ 'વેદાન્ત ફોર ધિ વેસ્ટર્ન વર્લ્ડ' સામયિકમાં પોતાના લેખો આપતા રહ્યા હતા.

વેદાન્ત તરફ નિવિધ ધર્મોના ધર્મ ગુરુઓનું આકર્ષણ થયું છે. ફ્લોરીડા ખાતેના ધ્યાન માટેના સંધન 'હેલેન્ના બગીચામાં બનારસથી એક હોંફુ મંદીર વિશ્વપ દિયરે મોકલી આપ્યું હતું.

વેદાન્ત તરફ અનેક અધ્યાપકો અને જીવનના અન્ય ક્ષેત્રોમાં પડેલી વ્યક્તિઓ અમેરીકામાં આકર્ષાઈ છે.

એની સામે કેવી રીતે વિરોધ દર્શાવવો એની બાતમી આપે, આ સમિતિમાં એવા સભ્યો હોવા જોઈએ જે પૂરેપૂરે વખતનો ભોગ આપી કેવળ શબ્દોથીજ નહિ પણ કાર્યથી વિરોધ દર્શાવી શકે અને માર્ગ દર્શન આપી શકે. આટલું જોઈએ એણે હિંદી સમાજે હાલમાં કરવું જોઈએ.

ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના આપણા પર ગંભીર જવાબદારી મૂકે છે

શુકલનગર :
ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના વિષેને હરાવ રજુ કરતાં શ્રી ઢેબરે જણાવ્યું હતું કે આપણે પંચવર્ષીય યોજનાની સફળતાને અગ્રરથાન આપવું જોઈએ. પરંતુ આપણા દેશમાં લોકો એવી આશા રાખે છે કે સરકાર યોજનાના લક્ષ્યાંકો પૂર્ણ કરશે. કોઈ પણ સરકાર કોઈ પણ યોજના-ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના તે નહીં જ પ્રજાના સહકાર વિના પૂર્ણ કરી શકે નહીં. યોજના પૂર્ણ કરવા માટે યોજનાના અમલને પણ અગ્રરથાન આપવું જોઈએ. એટલે આપણે આ મહાન લોકશાહી પ્રયોજને સફળ કરવાનો સંકલ્પ કરીએ

મહાસમિતિની સભા આજે સવારે યજ્ઞ યજ્ઞ ત્યારે ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનાને લગતો હરાવ પ્રથમ રજુ કરાયો હતો. હરાવને ધીમતી સુચેતા કૃપલાની એ ટેકો આપ્યો હતો.

શ્રી ઢેબરે કહ્યું કે મહાસમિતિ પાસે ત્રીજી યોજના અંગેના વિશાળ દ્રષ્ટિ-બિંદુ અને રૂપરેખાની મંજૂરી મામલામાં આવે છે અને તેથી આ અંગેની ચર્ચા એકાદી અમલની એવી યોજનાની વિમતોમાં ગુચ્ચવાની જોઈએ નહિ.

સુખ્ય અંગ

યોજનાનું મુખ્ય અંગ એ લોકશાહી આયોજન છે તે છે. એને ઉદ્દેશ પ્રજાના સ્વેચ્છીક પ્રયાસો દ્વારા આયોજન પ્રગતિ સાધવાનો છે. આ દ્રષ્ટિએ આપણી યોજના વિચારસરણીની દ્રષ્ટિ એ અન્ય દેશોની યોજના કરતા જુદી પડે છે. આપણી યોજનામાં ઉપરથી કશું લાવવાની વાત નથી કે એમાં કોઈ જડ સિદ્ધાંત કાર્ય કરતો નથી. આમાં તેો ભારતની પ્રજાના સ્વેચ્છીક સહકાર વડે નવી સમાજ રચના કરવાનો પ્રયાસ રહેલો છે, વ્યક્તિની કક્ષા અને આર્થિક યોજના પાછળનું ત્રેરક બળ છે.

શ્રી ઢેબરે કહ્યું કે ત્રીજી યોજના આપણા પર ધણી મોટી જવાબદારી લાદે છે. બીજી પંચવર્ષીય યોજનાના પ્રથમ ત્રણ વર્ષોની પ્રગતિ અંગેનો

હેવાલ જણાવે છે કે રાજ્યોની પુનરચના અને ભાષાના પ્રશ્નને લીધે એ માળા દરમીયાન યોજનાના પૂર્ણ કરવાના લક્ષ્યાંકો પર પહોંચાણું નથી.

આપણે ભાષાના પ્રશ્નમાં ગુચ્ચવાઈ ગયા અને પોતાની વાત શૂલી ગયા છે. આયોજન એ સતત પ્રક્રિયા છે અને ભાવિ યોજનાઓની સફળતાનો અધાર ચાલુ યોજના માટેના આપણા પ્રયાસો પર અવલમ્બે છે.

શ્રી ઢેબરે કહ્યું કે ઠાંગેસમેનોની લોકોને એ સમજાવવાની ફરજ છે કે છેલ્લા ત્રણ વર્ષોમાં આપણે જે સુલો કરી છે તેની અસર ૧૯૬૧ અને તે પછીના માળાના લક્ષ્યાંકો પર પહોંચવાનો સંભવ છે.

મહાસમિતિએ આજે એ વાતનો ફેંસલો કરી લેવાનો છે કે આપણે ત્રીજી યોજનાને હાથ પર લઈ પૂર્ણ કરવા માગીએ છીએ કે પછી આપણા પ્રદેશ ભાષા અને જ્વલિઓના ક્ષુલ્લક જવડાઓમાં સ્વાપચર્યા રહેવું છે?

યોજનામાંના મુખ્ય મુદ્દાઓનું નિક-પણુ કરતા શ્રી ઢેબરે કહ્યું કે ત્રીજી યોજનાની સફળતા નીચેના મહરવના મુદ્દાઓ પર અવલમ્બે છે.

- (૧) ખેતીવાડીના ક્ષેત્ર એકર દીઠ ઉત્પાદનમાં વધારો (૨) પંચાપતરાજ અને સહકારનો ફેલાવો અને (૩) મુડી રોકાણ માટે રચાનીક સાધનોમાંથી

કરાતી બચત. આ બધી બાબતોનાં વિકાસ સાધવા કષ્ટ રીતે કાર્ય કરવું તેનો હરાવમાં નિર્દેશ કરાયો છે.

વિકાસ માટે

વિકાસ માટે બચત જરૂરી છે. ભારત હાલમાં તેની રાષ્ટ્રીય આવકના માત્ર આઠ ટકા બચત કરે છે જ્યારે બમ્બો અને સ્વિડેન જેવા દેશો ૧૫ થી ૨૦ ટકાની બચત કરે છે. આમ છતાં દરેક અંદાજપત્ર વખતે ખુબ કેમિસ્ટી-આને પણ એવું લાગે છે કે પ્રજા પર ભારે કરખોજ લદાયો છે.

હરાવમાં બેકારીના પ્રશ્નનો પણ ઉલ્લેખ કરાયો છે. બેકારીને સહતર નિર્મૂળ કરવા રોજગારીની તકો ઉભી કરવાને સૌથી વધુ મહત્વ આપાયું છે. આમ છતાં વસ્તીમાં યજ્ઞ રહેલો જડપી વધારો અને જ્યે જવું જવન ધોરણુ એવી મારી શકા છે.

આ પ્રશ્નને મુસ્કેલ બનાવે છે. આનો નિરાકરણુરૂપે કુટુંબ આયોજનાને જરૂરી બનાવ્યું છે.

હરાવને ટેકો આપતાં શ્રીમતી સુચેતા કૃપલાનીએ કહ્યું કે દેશે વિકાસના તમામ ક્ષેત્રોમાં મણુના પાત્ર પ્રમતિ કરી છે. રાષ્ટ્રીય આવક વધી છે, ખેતી અને ઉલ્લોગોમાંનું ઉત્પાદન જડપથી વધી રહ્યું છે અને લોકોને સ્વાસ્થ્ય, શૈક્ષણિક અને ઘરો અંગેની સામાજિક સેવાઓ ઘણા મોટા પ્રમાણમાં ઉપલ-બધ યજ્ઞ છે. સાંસુદ્ધિક વિકાસ કાર્ય-કરો દ્વારા ગ્રામ પ્રદેશોમાં શાંત કાંતિ યજ્ઞ રહી છે.

ત્રીજી યોજનામાં હાલ કરતાં વધુ પ્રગતિ સાધવાની નેમ રખાઈ છે. ઠાંગેસ સરંચા પ્રજામાં ચેતના પ્રમટાવી યોજના માટેનો સહકાર પ્રમટાવી શકશે એવી મારી શકા છે.

ભારત માટે જર્મનીમાં બંધાઈ ચુકેલાં ચોદ બ્યાપારી જહાજો

હુન્ગરીમાં ભારતને જહાજોની ખરીદી માટે ટુંક સમયમાં ૨૯ કરોડ માર્કની લોન મળવાનો સંભવ છે. એનાથી એના બ્યાપારી નૌકા કક્ષાના ટનેજમાં ખીજ ૧,૨૦,૦૦૦ ટનનો વધારો થશે.

ધુરોપ ખાતેના આર્થિક બાબતોના ભારતીય મહામંત્રી શ્રી ડી. સ્વામીનાથને હોબલ્સાન્સબર્ક ખાતેના અધિકારીએ સાથે અનેકવાર મંત્રણા કરી છે. આ સ્થળે ભારતના બ્યાપારી નૌકાકક્ષા માટે ૧૪ જહાજો બંધાઈ ચુક્યાં છે. આ મંત્રણાને પરિણામે ટુંક સમયમાં લોન પરવેના કરાર પર સહી થશે.

ભારત સમક્ષ નવાં જહાજો માટે વરદી મૂકવી કે જુનાં જહાજો ખરીદવા તેની સમસ્યા ઉભી યજ્ઞ છે. હેન્ગરી

ના જહાજો બંધનારાઓએ એવું સુચન કર્યું છે કે વપરાયેલાં જહાજો ખરીદવા કરતાં નવાં જહાજોની વરદી આપવાનું લાંબે ગાળે સરવું યજ્ઞ પડશે. નવાં જહાજો તારકાલિક પૂરાં પાડવાનું વચન પણ આપાયું છે.

લોનનો ઉપયોગ પાંચ વર્ષ દરમી-યાન ૧૫ જહાજો ખરીદવા માટે થશે. લોન ભરપાઇ કરવાની શરતો અંગે હાલમાં મંત્રણા ચાલી રહી છે.

એમ જણાવતા મળે છે કે ભારત સરકારે ઠાંગેસમાં નવો જહાજવાડો બંધવાના વિચારને પડતો મુક્યો છે. એમ જણાવતા મળે છે કે એકલા અમેરીકી ધર્જ ખરીદવા માટે જ ભારત ને ૨૦૦,૦૦૦ ટનનાં જહાજોની જરૂર છે.

ન્યુ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડિયાની સુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ :—

આગ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી,
ઘર કુટુંબ, ઘર માલિકી (સાથે) અડસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર સુખ્ય અમલદારો

બાલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સેન,
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.
ફોન : હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૧૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

કે ન્યુ ઈન્ડિયા, ઈન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.

કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.

કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ ફેવળ હોઈમાર્જ છે.

કે ન્યુ ઈન્ડિયા : આગ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રાંમીયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તારકાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઈન્ડિયા

સાથે વીમા ઉતરાવો.

વિવિધ વર્તમાન

હિંદીમાં હિંદી

વિદ્યાર્થીઓને આવકાર

લંડન : તાજેતરમાં લંડનમાં વાય. એમ. સી. એ. ઇન્ડિયન સ્ટુડન્ટ્સ યુનીયન એન્ડ હોસ્ટેલ ખાતે મોળવેલા એક રજકાર સમારંભમાં હિંદીના રાષ્ટ્રસમુદ્ધ સંબંધક રાજમંત્રી મી. ડંકન સેન્ડ્રીએ ભારતીય વિદ્યાર્થીઓને હિંદીમાં આવકારી દીધા. આ સમારંભમાં ૨૦૦ વિદ્યાર્થીઓ અને તેમના મિત્રો હાજર રહ્યા હતા.

આ પ્રસંગે મોલતાં મી. સેન્ડ્રીએ વિદ્યાર્થીઓને કહ્યું હતું : “હું આશા રાખું છું કે તમે અહીં તમારી ભતને માત્ર વિદ્યાર્થીઓ તરીકે જ નહિ પરંતુ ભારતના એકઝીઓ તરીકે લેખશો. દેશી વસ્ત્રો વ્યક્તિઓના વિનિમય કરતાં વધારે સારા કાષ્ટ સંપર્ક નથી. હું આશા રાખું છું કે હિંદીમાંથી પણ વધારે ને વધારે વિદ્યાર્થીઓ ભારતમાં તેમનું શિક્ષણ સંપાદન કરશે. અને ખાતરી છે કે દરેક દેશી કંઈક વિશિષ્ટ આપવાનું હોય છે.”

“આપણે યથા રાષ્ટ્રસમુદ્ધના સભ્યો છે તે માટે મારી જેમ તમે પણ મર્વ ધરાવો છો, એવી હું આશા સેવું છું. વર્ષી આખતો પરવે આપણે સમાન દંટખીટ્ટી સંકળાયેલા છીએ. ઉમદા સ્વતંત્રતા, ન્યાય અને સૈયી વિશેષ વિશ્વસાંતિ પરવેનું આપનું વલણ છે.”

સાર પછી હિંદી અભ્યસાંતિ અચેલી મુખ્યમંત્રી બહેનો રત્ના ચિવદાસની અને સિપ હિમલાનીએ ભારતીય નૃત્યો પ્રદર્શિત કર્યાં હતાં.

કાશ્મીરનાં પ્રશ્નને તોડ

ચર્ચ શરૂ

લાહોર : યુને.ની મદાસભાની ચાલુ બેઠક માટેના પાકી પ્રતિ. મંડળના આગેવાન અને પાકીના ભજતણ, વીજળીમળ અને કુદરતી સંપત્તિના ખાતાના પ્રધાન જી. એ. એ. યુને.એ અહીં અને ન્યુયોર્કમાં હાજર થઈને વિશ્વાસ છે કે ને પ્રમાણિક પ્રયાસ કરવામાં આવે તો કાશ્મીરના પ્રશ્નનું શાંતિમય માર્ગે નિરાકરણ ચર્ચ થઈ તેમ છે. ન્યુયોર્કની પાકીસ્તાન પાકી હરેલા થી યુને.એ પત્રકારોની પરિષદ સમક્ષ બોલી રહ્યા હતા.

તેમણે કહ્યું કે નહેરુના પાણીના અધિકારને સમાધાને ખતાવી આપ્યું છે કે ને કૃતનિશ્ચય અને શુભેચ્છા હોય તો ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે મદરતના પ્રશ્નોનું શાંતિમય સમાધાન ચર્ચ થઈ તેમ છે. પરંતુ કાશ્મીરમાં લોકમત લેવા અંગે યુને.એ બે દરખા કરેલા છે તેના અમલ કરવા નેહરુએ આ પછી થી કુચેવ

સાથે ચેતે કરેલી વાતચીતની વિમતો તેમણે આપી હતી.

કેંગોમાં યુને.ને ઠાકરોડ

ન્યુયોર્ક : કેંગોમાં યુને.એ બાંધેલા પગલાં પાછળ આ વરસને અંતે યુને.ને ૬૬,૬૨૫,૦૦૦ ડોલરનો ખર્ચ થશે એવો અંદાજ છે. યુને.ના ઇળમાં જે દેશોએ પોતાના સૈન્યો આપ્યા છે તે દેશોને ૧૫૦ ડોલર આપવાના રહેશે. સોવિયેટ યુનિયન દેશોએ ચેતે એ ખર્ચમાં કોઈ આપી નહિ એમ નહેરુ કહ્યું છે.

ડાળીઓવાળો ઘઉંનો છોડ

મેરકો : અઠાદમીથીયન એન. સી.સી. અને તેમના સહ કાર્યકરોએ કેટલાંક વરસો સુધી કાઢ્ય ગ્રાસ અને સામાન્ય ઘઉંનું સંકર કરીને ડાળીઓ વાળા ઘઉંના છોડની ભત પેદા કરી છે. લાંબા મળત સુધી સંકર ભતો પેદા કરી અને તેમાંથી કાળજીપૂર્વક ખીજની પસંદગી કરી ઘઉંની આ ભત પેદા કરવામાં આવી છે. આ ઘઉંની કેટલીક કુડીઓમાં ૧૫૦ નેટલા ઘાણ હોય છે અને હેક્ટર દીઠ ૪ ટનથી વધુ પાક આપે છે. મેરકો તરીકે આ ઘઉં જીતમ સાંખિત થયા છે.

ભારત માટે સોવિયેટ

ટ્રાન્સફોર્મર
મેરકો : લેનિનગ્રાડની ઇલેક્ટ્રોએપેરેટ ફેક્ટરીએ તાજેતરમાં ભારત માટે વીજળી પ્રવાહને મદલવાના શક્તિશાળી ટ્રાન્સફોર્મર બનાવી રવાના કર્યાં છે. આ ટ્રાન્સફોર્મરો વીજળી પ્રવાહને ૧૦૦,૨૦૦ કે ૪૦૦ એમ્પીઅરમાં મદલી શકે છે. તે ભારત જેવા મરમ અને બેજવાળા દેશ માટે ખાસ બનાવવામાં આવ્યા છે.

શામાની વિધવા માટે

શ્રી. ૨૦૦નું ચેન્ડન
રાવલપોંડી : પાકીસ્તાનના પ્રમુખ રિલ્ડ માસંલ અયુખખાને રસ્તમે ગમાન

પ્રતિષ્ઠિત વિધાનસભાના કેમિશ્નર પક્ષના એક વખતના મંત્રી હતા. તેમ જ પ્રતિષ્ઠિત સમુમતિ મોર્ગના સભ્ય પણ હતા.

કેંગોમાં યુને.ને ઠાકરોડ

ન્યુયોર્ક : કેંગોમાં યુને.એ બાંધેલા પગલાં પાછળ આ વરસને અંતે યુને.ને ૬૬,૬૨૫,૦૦૦ ડોલરનો ખર્ચ થશે એવો અંદાજ છે. યુને.ના ઇળમાં જે દેશોએ પોતાના સૈન્યો આપ્યા છે તે દેશોને ૧૫૦ ડોલર આપવાના રહેશે. સોવિયેટ યુનિયન દેશોએ ચેતે એ ખર્ચમાં કોઈ આપી નહિ એમ નહેરુ કહ્યું છે.

ડાળીઓવાળો ઘઉંનો છોડ

મેરકો : અઠાદમીથીયન એન. સી.સી. અને તેમના સહ કાર્યકરોએ કેટલાંક વરસો સુધી કાઢ્ય ગ્રાસ અને સામાન્ય ઘઉંનું સંકર કરીને ડાળીઓ વાળા ઘઉંના છોડની ભત પેદા કરી છે. લાંબા મળત સુધી સંકર ભતો પેદા કરી અને તેમાંથી કાળજીપૂર્વક ખીજની પસંદગી કરી ઘઉંની આ ભત પેદા કરવામાં આવી છે. આ ઘઉંની કેટલીક કુડીઓમાં ૧૫૦ નેટલા ઘાણ હોય છે અને હેક્ટર દીઠ ૪ ટનથી વધુ પાક આપે છે. મેરકો તરીકે આ ઘઉં જીતમ સાંખિત થયા છે.

ભારત માટે સોવિયેટ

ટ્રાન્સફોર્મર
મેરકો : લેનિનગ્રાડની ઇલેક્ટ્રોએપેરેટ ફેક્ટરીએ તાજેતરમાં ભારત માટે વીજળી પ્રવાહને મદલવાના શક્તિશાળી ટ્રાન્સફોર્મર બનાવી રવાના કર્યાં છે. આ ટ્રાન્સફોર્મરો વીજળી પ્રવાહને ૧૦૦,૨૦૦ કે ૪૦૦ એમ્પીઅરમાં મદલી શકે છે. તે ભારત જેવા મરમ અને બેજવાળા દેશ માટે ખાસ બનાવવામાં આવ્યા છે.

શામાની વિધવા માટે

શ્રી. ૨૦૦નું ચેન્ડન
રાવલપોંડી : પાકીસ્તાનના પ્રમુખ રિલ્ડ માસંલ અયુખખાને રસ્તમે ગમાન

મામા પહેલવાનની વિધવાને માસિક રૂ. ૨૦૦ની ગ્રાન્ટ આપવાનો કુકમ કર્યો છે. એવોર્ડ બેંચણી પ્રમુખ ચુકે મોળવેલા સમારંભમાં પ્રમુખ અયુખખાને એવોર્ડની જાહેરાત કરી હતી. આમાની પત્નીએ તેમના પતી વતીથી એવોર્ડ પ્રાપ્ત કર્યા પછીથી, પોતાની આર્થિક પરિસ્થિતિની પ્રમુખ ને જાણ કરી હતી.

યુવાની પાછી આપણું ઔપચ-નોવો કેથન

મેરકો : અકાલે આવતી વૃદ્ધાવસ્થા એ એક શમ છે અને તેના ઉપાય ચર્ચ થઈ છે. રૂમાનિયન વિજ્ઞાન અકાદમીના એક કાર્યકર્તા શ્રી અન્ના આરલાને ‘લિટરેચર એન્ડ લાઇફ’ના સંવાદાતાને ઉપર પ્રમાણે જણાવ્યું હતું. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે નોવીકેથનના ઇ-નેકેથન આપીને તેમણે લગભગ ૧૦૦૦ માણસોને યુવાની પાછી આપી છે. આ ઔપચ ગુમાવેલી તાકાત પાછી આપે છે અને કામ કરવાની શક્તિ તથા યાદદસ્ત વધારે છે. એકંદરે દરદીની શારીરિક પ્રક્રિયા માં અસંત સુધારો થાય છે.

શ્રીમતી અન્ના આરલાન દીર્ઘાયુ અંગે પ્રયોગો કરતા સોવિયેટ વૈજ્ઞાનિકો સાથે રૂમાનિયન વૈજ્ઞાનિકોનો સંપર્ક વધારવાના હેતુથી સોવિયેટ સંઘની સુલાકાતે આવ્યા છે.

આસાનુમાના હત્યારાએ બાળઅદાલતની કચેરીમાં કરેલી આત્મહત્યા

ટોક્યો : જાપાની સમાજવાદી આગેવાન થી આસાનુમાની મયે મહિને હલા કરનાર સત્તર વર્ષની વયના વિદ્યાર્થી એરોયા યામગુચીએ અહીં ઠાંસો ખાધો હતો. એની સામેનો હલા અંગેનો ખટલો ચલાવવા માટે પોલીસ રેસનેથી બાળ અદાલતની કચેરીમાં લઈ જવામાં પછી તેણે આત્મહત્યા કરી હતી.

જંતુચુકની તથાચારી કરવું અમેરીકા

વોશીંગ્ટન : ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સમાં પ્રમટ થયેલા સત્તાવાર સમર્થન વાળા હેતુલો મુજબ અમેરીકા જંતુ અને રસાયણિક શસ્ત્રો બનાવવાની મોજબતા અંગળ વધારી રહ્યું છે. ને આ સાચું હોય તો એનો અર્થ એ થાય છે કે પ્રમુખની નીતિમાં ફેરવેક અંશે પીછેહઠ કરવામાં આવી છે. માનવતા ના દષ્ટિએ જુને ખ્યાનમાં લઈ અમેરીકા આ સસ્તો વિના લડવાનું હતું. આ વર્ષની શરૂઆતમાં પ્રમુખ આઇઝનહોવરે જણાવ્યું હતું કે ન્યાં સુધી અને સાગેવળગે છે ત્યાં સુધી આ બાબતની હું તરફેણમાં જાંથી.

ચાંદી જેવો અળકાટ !!

સ્ટેનલેસ-ક્રીલના વાસણો. તેખાને સુંદર, અળકાટમાં ચાંદી જેવા, મયે તે ચાંધા અમર ભરી શામેા કદાપી કટઈ નહિ.

રસોડામાં કે ટેબલ ઉપર ન્યાં મુકો ત્યાં બધું જગમગી રહે, તેમાં પીરસેલી વસોઈ પણ દીપી ઉઠે, મહેમાનો હોંસથી ખાય શકે. ભાંગે, તુટે નહિ અને ધોવામાં ઘણાજ સહેલાં, વર્ષો સુધી વાપરી શકશે. લગ્નમાં પદ અને મિત્રોને ભેક આપવા માટે અતિઉત્તમ પુખત્યા, લોહા, પથારી, વાડકા, ભમ તથેલા, તવેયા, કડછી, જારી, શાક યામયા, ચોખા માટે ખાસ પંજા યામયા, બમતી, દીપી, અનમરશ્કી, અમરબત્તી-સ્ટેન્ડ, વિગેરે.

તકન શીકાયત ભાવે મળશે. જહેલા તે પહેલાં માત્ર ચેલોંગ મંબાળ્યાં છે. વેપાર માટે ઇન્ડેન્ટ પણ કરી આપીએ છીએ. મળવાનું ઠેકાણું : **માખરો હેટર્સ (પ્રો) લી.**

(બીઆરબાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)

ફો નં: ૮૩૫-૭૨૬૧ — પહેલે માળે, — પો. બો. ૫૨૫૭. માસ્તર ચેનશન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

ત્રીજી યોજનાનાં કેટલાંક પાસાં શ્રી મોરારજી દેસાઈ સાથેની રેડિયો મુલાકાત

મુખ્યમંત્રી શ્રી મોરારજી દેસાઈ સાથેની આ રેડિયો મુલાકાતમાં વિત્ત મંત્રી શ્રી મોરારજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે ત્રીજી પંચ-વર્ષીય યોજનામાં સુચવવામાં આવેલું લગભગ રૂ. ૧૦,૨૦૦ કરોડનું ચાપલું રોકાણ રાષ્ટ્રીય આવકમાં નિર્ધારિત વધારો સિદ્ધ કરવા માટે યોજાયેલું છે. તેમણે વધુ ધનિષ્ઠ અને વધુ સારી ખેતી ઉપર અને વધુ અને વધુ સંખ્યા મૂળભૂત અને બારે ઉલોગો ઉપર તેમ જ નાના પાયાનાં ગૃહોલોગો ઉપર ભાર મૂક્યો હતો, જેથી દેશમાંના પ્રાપ્ય જોવા બંધનને માટે વધુ લાભ-દાયાળુ વ્યવસાય માટે સૌથી વધુ અવકાશ મળી રહે. વિત્તમંત્રીએ સાથોસાથ ઉલોગોમાં રેશનલીઝેશન ઉપર પણ ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે રોજબરોજ અને રેશનલીઝેશન વચ્ચે કાંઈ વિરોધ નથી કારણ કે ઉલોગોના ક્રમિક વિસ્તારમાંથી વધુને વધુ વ્યવસાય તો પ્રાપ્ત થશે.

શ્રી દેસાઈએ એવું ચંતવ્ય વ્યક્ત કર્યું હતું કે સામાજિક સેવાઓ વણી મહત્વની છે કારણ કે આપણે જે કંઈ કરીએ તે દેશના પ્રત્યેક જણનું

સુખ વધારવા માટે છે અને તે સુખ નો વધારો સામાજિક સેવાઓ વડે જ થઈ શકે છે.

ત્રીજી યોજના માટેનાં નાણાકીય સાધનો સંબંધી પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે જણાવ્યું કે, તે સાધનો આંતરિક તેમજ બાહ્ય, બંને પ્રકારના છે. તેમણે જણાવ્યું કે મિત્ર દેશો તરફથી લગભગ રૂ. ૩૨૦૦ કરોડ નેટલી ક્રેડિટની લેન મળશે જ્યારે આંતરિક સાધનોમાં સરકારી કારખાનાઓ વગેરેમાંનાં નફા, મહેસૂલ પુરાંતો, રાષ્ટ્રીય ખચતો, લેન, કરવેરા અને ડેફિસિટ ફિનાન્સીંગ નો વજરેનો સમાવેશ થાય છે.

શ્રી મોરારજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે બાંધવા વધે નહિ અને તેમને અંકુશમાં રાખી શકાય અને અમુક સ્પર્ટીએ રાખી શકાય ત્યાં સુધી જ ડેફિસિટ ફિનાન્સીંગ ઉપયોગી છે. એ મર્યાદાની બહાર તેનો કશો ઉપ-યોગ નથી. તેમણે જણાવ્યું કે આ દ્રષ્ટિબોધથી જ ત્રીજી યોજનામાં ડેફિસિટ ફિનાન્સીંગ માટે જોડવામાં કરવામાં આવી છે.

કરવેરા સંબંધમાં તેમણે જણાવ્યું કે જો આપણે આપણી બાંધે પેટી સુધી અને આપાદ થાય અને માણસે

જીવવા જેવું જીવન જીવી શકે એ માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ઝડપી વિકાસ અને પ્રગતિ સાધવા માનતા હોઈએ તો આપણામાં એકે એક જણે જોમ આપવો પડશે, કમર કમળી પડશે અને કરવેરા અને લોકો કે જે વિકાસ માટે જરૂરતા છે તે ભરવા પડશે. આપણે જેઓ આપી શકે એમ છે તેમની પાસેથી વધુ લેવું પડશે અને જ્યાં મર્યાદા છે તેમની પાસેથી અમુક જાણમાં જોણું નેટલું જરૂરી હોય તેટલું લેવું પડશે.

આપી શકે તેમ છે. શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે નિઃસ્વાર્થ સેવાથી લોકોને બદલીથી જીવી શકાય છે અને લોકોના માનસ ઉપર ખારેલી અસર પારી શકાય છે, આ બાબતમાં લોકો નો સહકાર મેળવવો જોઈએ અને લોકોના પર ઉપકાર કરતા હોઈએ જેવી ભાવના હોવી જોઈએ નહીં.

જળરેલનો લોગ બનતા વિસ્તારો માટે વિશિષ્ટ પ્રકારની ડાંગર ઉગાડાશે

આ ખાતો જે રાજ્યોમાં વધુ પાક થાય છે, અને સાથે સાથે વાર-વાર જળરેલથી જે રાજ્યો પીડાય છે તેમને માટે નવી આશા આપતી એક અભિયાન ખેતીની યોજના મધ્યસ્થ સરકારે હાથ ધરી છે. ડાંગરની એવી કેટલીક જાતો પ્રયોગો પછી શોધવામાં આવી છે જે જળરેલને કારણે બગડતી નથી એટલું જ નહિ પણ વધુ બરાબ જતાં પાણીથી સમૃદ્ધ બને છે. કેન્દ્ર સરકારે ડાંગરની આ જાતોના બિયારણુ નો જળરેલનો જોમ બનતાં રાજ્યોમાં વધુમાં વધુ ઉપયોગ કરવામાં આવે તે માટે નિબંધાતોની એક ખાસ સમિતિ નિર્મા છે.

ઝારિસ્સા, આંધ્ર અને પશ્ચિમ બંગાળના ક્ષેત્રો વિસ્તારોમાં તેમજ પંજાબ અને ઉત્તર પ્રદેશના કેટલાંક વિસ્તારોમાં બારે જળરેલને લીધે ધણી વાર ડાંગરનો પાક ધોવાઈ જતો હોય છે. વળી, આ પ્રદેશમાં જળરેલનાં પાણી અડવાડીમાંથી સુધી બરાબ રહેતાં હોય છે.

ખેતીવાડી નિબંધાતોથી પ્રયોગો પછી આવાં પાણીમાં સમૃદ્ધ બનતી ડાંગરની શોધેલી ખાસ જાતો જેમ પાણી બરાબ તેમ ઝડપથી ઉગતી હોય છે, અને પૂરના પાણીમાં ધોવાઈ જતી નથી. આ ડાંગર લગભગ બાર ફુટ નેટલી ઉંચી વધી શકતી હોવાનું જણાવ્યું.

ગોદાવરી વિસ્તારમાં આવેલાં પૂર માં ટકી રહેલી ડાંગરની જાતની વાવણી ઝારિસ્સામાં આશાગી યોજનામાં ધરી. આમાંની ધણીખરી જાતની ડાંગર આપણા દેશની જ છે, જ્યારે કેટલીક જાતો ઘણાં દેશ અને યાજમેન્ડની છે.

નહેરૂની સિંચાઈ જે જમીનને મળતી હોય તેમાં પણ આ જાતની ડાંગર ઉગાડવામાં આવશે. હામેદર ખીણ યોજનાવાળા વિસ્તારમાં આવા સફળ પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા છે.

શિસ્ત અને નિઃસ્વાર્થ સેવા

શુકલનગર વૃક્ષ પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ રવિચંદર શુકલનગરમાં પ્રદર્શન, કેસિસ કચેરી અને સેવાદળની કચેરીની મુલાકાત લીધી હતી.

અમાઉ શ્રી નહેરૂએ રાયપુરમાં વન-વાસી સેવામંડળ આશ્રમની મુલાકાત લીધી હતી અને ત્યાં તાલીમ લેતા આદીવાસી બાળકોને મળ્યા હતા.

પ્રદર્શનમાં તેમને વર્લ્ડનાઈઝ વહેલા આદીવાસી વિવાદોમાં ઉદેશીને શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે તમારી કેળવણી પુરી થયા બાદ તમારી ફરજ તમારી પ્રજાની અને ભારતની સેવા કરવાની છે.

તેમણે કહ્યું કે આદીવાસીઓ પછાત વર્ગના નથી, પરંતુ શૂન્યકાળમાં તેમને જાણી જોઈને દબાવી દેવામાં આવ્યા છે. તમારામાં ખુદિ છે અને અન્ય પુરુષોની માફક બધુવાની શક્તિ પણ છે, પ્રશ્ન તકનો છે અને મને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે કે ભારત જેમ પ્રગતિ કરતું જશે તેમ તમને વધુ તકો મળતી જશે.

શ્રી નહેરૂએ એક કલાક કરતાં પણ વધુ સમય માટે ખાદી અને ઔદ્યોગિક બનાવટના પ્રદર્શનમાં માળ્યો હતો. બીલાઈના પોલાદના કારખાનાના પ્લોટ અને ઔદ્યોગિક અને વિકાસ પ્રદર્શન માં રજીુ ચયેલા છત્તીસગઢ વિભાગના પ્રદર્શનમાં ખાસ રસ લીધો હતો. છત્તીસગઢ વિભાગનું પ્રદર્શન મધ્યપ્રદેશ સરકાર તરફથી યોજાયું હતું અને તેમાં છત્તીસગઢ વિસ્તારમાં આદીવાસી ઝોની પ્રગતિની વિનંતો રજીુ કરવામાં આવી હતી.

રવિચંદર શુકલનગરમાં સેવાદળના સ્વયંસેવકોને ઉદેશીને શ્રી નહેરૂએ કરેલા બાપલમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે સંયુક્ત પ્રયાસોમાં તમામ દરજ્જે શિસ્તના ધ-નેકરણ આપવાં જરૂરી છે. લોકોમાં શિસ્તનો અભાવ છે. જનતાને શિસ્ત બાબતમાં સખમ બનાવવામાં સેવાદળ મહત્વનો ફાળો

વિનોબા ભાવેના શેટાઓ સુખ કોપી પોસ્ટેજ સાથે શ્રી. ૩-૬ લખો : 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

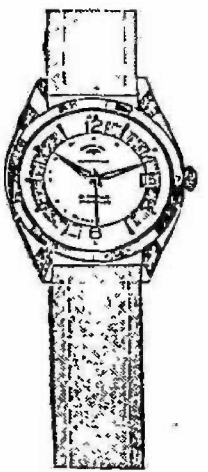
સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
આટોમેટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોમરી
- * લેડા
- * રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

હિંદના સમાચારો

તા ૧૫-૧૧-૧૯૬૦.

નાના નાના ગૃહઉદ્યોગોને ગુજરાત સરકાર દ્વારા મળનારી નાણાં સહાય

અમદાવાદ: નાના ગૃહઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપવા નાણાકીય મદદ આપવાનું સરકારે નક્કી કર્યું છે એમ એક અખબારનેગી માદી જણાવે છે. આ યોજનાની હેઠળ કારીબરોને મંત્ર સામગ્રી, સાધન સામગ્રી અને કાચો માલ ખરીદવા તથા તેમના ધંધામાં રોકવાની મુદી અંગે લેવા જવાય છે. જામીનગીરી અંગે અપાનારી લેનો લેનારની જમીન, રહેઠાણ કારખાનાં કે મંત્ર સામગ્રીના જમીનની કુલ કિંમતના પોણા ભાગથી વધુ અપાશે નહિ. કારીબરોને રૂ. ૧૦૦૦ સુધીની લેન વચ્ચે જમીનગીરી એ આપવાની પણ ગોઠવણ કરાઈ છે. પણ આને માટે સરકારે માન્ય કરેલી સામાજિક સંસ્થાઓની ભલામણની જરૂર છે. એકથી વધુ જમીનગીરી હશે તે સંપિષા ૫૦૦૦ સુધીની લેન પણ અપાશે. આ લેનો માટેના વ્યાજનો દર રૂ. ૫૦૦૦ સુધી ૩ ટકા અને એથી વધુ રકમ માટે ૫ ટકાનો છે. ધંધાકીય મુદી માટેની લેન ૫ થી ૭ વર્ષમાં ભરપાઈ કરવી પડશે.

ગુજરાતમાં કેટલેક સ્થળે અછત છે

અમદાવાદ: ગુજરાત રાજ્યના ગૃહ પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ પરીખે અછત-મસ્ત વિસ્તારોની સાચી પરિસ્થિતિ જાણવા જીલ્લા કલેક્ટરો સાથે અહીં આવી કરી હતી.

આ વર્ષે વરસાદની અછતને કારણે કચ્છના લણા બગોચાં અને રાજ્યના ખીબા કંટલાક વિસ્તારોમાં પીવાના પાણીની અને દારૂચારોની તંગી ઉભી થઈ છે.

શ્રી જસદણવાળાએ સભા પુરી થયા બાદ જણાવ્યું હતું કે રાજ્યમાં સામાન્ય પરિસ્થિતિ સંતોષકારક છે અને સરકાર ખરાબ પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે સત્તમ છે.

ત્રણ ચાર માસમાં કેંગ્રેસના આંતરિક અઘડા દૂર થશે

રામપુર: કેંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી સંજય રાઈએ અખબારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે જ્યાં જ્યાં રાજ્યોમાં કેંગ્રેસ પક્ષમાં પડેલા આંતરિક અઘડાઓ ત્રણ ચાર માસમાં ઉકેલી જશે. આંતરિક અઘડા માત્ર કેંગ્રેસને નહીં પરંતુ દેશને નુકસાનકારક થઈ પડશે.

આ અઘડા ઉકેલવા માટે નવું તંત્ર રચવાની જરૂર નથી. અત્યારે જે તંત્ર છે તેણે વધારે કુશળતાથી કામ કરવું જોઈએ.

કેંગ્રેસીઓ સિદ્ધાંતો વિસારી ઓઢા પાછળ દોડે છે, પરંતુ હવે એ પરિસ્થિતિ સલાવી લેવામાં નહીં આવે. મહાસમિતિ કેંગ્રેસ સંસ્થામાં પડેલા આંતરિક અઘડા દૂર કરવા માટે આગુર છે, ત્રણ ચાર માસમાં આ અઘડાઓ દૂર થઈ જશે.

ઝોરપાકમાં તીકથી ઘઉંને નુકસાન

ઝોરપાક તાલુકાના આગેમાં ઉભરાયેલાં તીક તાલુકાના ઇશાન પ્રુથ્વ તરફ અયાં છે. તીકના ટોળાંને કુવાદા કુંદિયાણા કપાસી, ભગવા, મંદેરાઈ, કમરોલી, નધોઈ, મિરજાપુર, મોટી વચરે આગેમાં વિશેષ કરીને ઘઉંના પાકને નુકસાન કર્યું. હતું ધીમે ધીમે હવે તીકાના ટોળાં ઢસીટ મહાલ (ભાગ્ય) તરફ અયાં છે.

અંકલેશ્વરના તેલ માટેની રીકાઈનરી

અમદાવાદ: ભારતના ઉદ્યોગ પ્રધાન શ્રી મનુભાઈ શાહે જણાવ્યું કે અંકાત અને અંકલેશ્વરના પાતાળ કુવાઓમાંથી મળી આવનાર તેલના શુદ્ધિકરણ માટેની રીકાઈનરી અંકાત આતે નાંખવાનું નક્કી થયું હોઈ તેની શિલારાખણ વિધિ ડીસેમ્બરમાં થશે. રૂ. ૬૦ કરોડ ના અર્થે અંકાનારી આ રીકાઈનરીનું કામ પૂર્ણ થતાં અહીં વરસ લાખશે.

૫૦૦ તોલા સોનું કબજે કરાણું

મુંબઈ: કાજીઓરીથી લાવવામાં આવતું સોનું શહેરની રીકાઈનરીઓમાં ગળાવી તે વેચી મારવાના મનાવો અવારનવાર અને છે આવા એક બનાવમાં એક રીકાઈનરીમાં મળાવવા માટે આવેલા રૂ. ૬૦,૦૦૦ની કિંમત નો ૫૦૦ તોલા સોનાનો ભથ્થો હાથ કરવામાં આવ્યો છે. કરેટમ ખાતાને મળેલી ચોક્કસ ખચર ઉપરથી આ ભથ્થો હાથ કરવામાં આવેલો હોવાનું કહેવાય છે. આ સોનાના ભથ્થાના માહીતોનો પત્તો નહિ લાગવાથી આ ભથ્થો જપ્ત કરવામાં આવ્યો છે.

મેલેરિયા નાશ માટે ભારતને વધુ સહાય

નવી દિલ્હી: ભારતના મેલેરિયા નાશકી કાર્યક્રમ માટે અમેરીકાની સરકારે આશરે રૂ. ૪ કરોડ ૯૦

લાખની વધુ મદદ કરતાં આ કાર્યક્રમ આટલી કુલ મદદ લખભગ રૂ. ૪૪ કરોડ ૯૦ લાખ થવાં લખ છે. આ સંબંધમાં ભારત અને અમેરીકાની સરકાર વચ્ચે થોડા વખત પર થયેલી સમજુતી અનુસાર આ નાણાંનો ઉપયોગ વિદેશો ખાતેથી ૧૬,૩૬૦ ટન ડી. ડી. ટી. પાઉચર, છુટા ભાગો સહિત ૧૦૦ પીક અપ ટ્રક અને મેલેરિયાની સારવારમાં વપરાતાં ઓપેલો ખરીદવામાં આવશે.

ચંદ્ર સુવીચનું ગુજરાતી સર્જન 'જેસલ-તોરલ'

મુંબઈ: ચંદ્ર સુવીચના ગુજરાતી સિન 'જેસલ-તોરલ'નું સુદર્ત તાજેતર માં રજુજીત સ્ટુડીયોમાં નોવેલ્ટી થિયેટરના સંચાલક શેઠ શ્રી પી. એસ. કુકાના હસ્તે થયું હતું. ગુજરાતી રંગભૂમી પર યશસ્વી ભૂમિકાઓ ભજવી ચુકેલા તરલા તોરલનાં વેશમાં સુદર્તના દેશ માટે હાજર હતા.

રાષ્ટ્રી ઇલીઝાબેથને અપાનારો ભારતીય છોઢ

નવી દિલ્હી: બ્રિટનના રાષ્ટ્રી ઇલીઝાબેથ આગામી જાન્યુઆરીમાં ભારે ભારતની મુલાકાતે આવે ત્યારે દિલ્હીની આયુર્વેદ સંશોધન સમિતિ તરફથી તેમને ભારતની વનસ્પતિ પુનર્નવાનો છોડ એક આપશે.

સમિતિએ કરેલા સંશોધનને પરિણામે આ વનસ્પતિ આંખનાં દર્દોનાં ઉપચાર માટે ભારે અસરકારક પુરવાર થઈ છે. આ વનસ્પતિનો એક નમૂનો અમેરીકાના પ્રમુખ આઇઝનહૉવર ભારત આવ્યા ત્યારે તેમને પણ અપાશે હતો.

ચીન ભારત સાથે સમાધાન કરશે?

નવી દિલ્હી: પશ્ચિમ બંગાળનો સામ્યવાદી પક્ષ માને છે કે સરહદી અઘડા સંબંધમાં ચીન ભારત સાથે સમાધાન કરી નાંખશે. એ માટે તેઓ ત્રણ કારણો આપે છે:

(૧) ચીનમાં સામ્યવાદીઓએ સરહદી અઘડા સંબંધી તત્કાળ વાટાઘાટ શરૂ કરી છે. (૨) તાજેતરમાં રેલશાહત કાર્ય માટે ચીનની સરકારે કાળો આપ્યો છે. (૩) ચીનના કુતાવાસમાં ભારતીય શીલ્પો શરૂ થઈ છે.

ઉર્દુ હાઈ-સ્કુલોમાં શિક્ષણ આદ્યતમ તરીકે ઉર્દુ રાખો

મિરજ: પ્રથમ મહારાષ્ટ્ર મુસ્લીમ શિક્ષણ પરિષદે એવી વિનંતી કરી છે કે રાજ્યમાંની ઉર્દુ હાઈ-સ્કુલોમાં શિક્ષણનું માધ્યમ ઉર્દુ હોવું જોઈએ અને મરાઠીને આઠમા ધોરણથી અગીઆરમા ધોરણ સુધી ફરજિયાત બીજા બાપા તરીકે સ્વીકારવાની જોઈએ.

મુંબઈના માજી નાયબ પ્રધાન શ્રી મુરતકા ફકીના પ્રમુખપદે મળેલી બે દિવસની પરિષદે ઉપરની મતલબને હરાવ પંસાર કર્યો છે.

ખીબા એક હરાવમાં એવું સૂચન કરાયું છે કે શાળાઓમાં મુસ્લીમ છોકરા અને છોકરીઓને દરરોજ એક કલાક સુધી ખાર્મિક શિક્ષણ અપાવું જોઈએ. એ માટે દિવસ અને રાત્રિની નવી શાળાઓ પણ શરૂ કરવી જોઈએ.

નીચા હરાવમાં ઉર્દુ પ્રાથમિક શિક્ષકો માટે નવી ટ્રેનીંગ કોલેજો શરૂ કરવાની સરકારને અપીલ કરવામાં આવી છે કારણ કે હાલમાં આવી શાળાઓની સંખ્યા અપૂરતી છે.

પરિષદે પસાર કરેલા ખીબા હરાવો માં મુસ્લીમ હાઈ-સ્કુલોમાં ઉર્દુ જણતા શિક્ષકોને નિમવાની અને ઉર્દુ ખાર્મિક સાહિત્યનું મરાઠીમાં ભાષાંતર કરવાની મામણી કરવામાં આવી છે.

લુકીપીએ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્નસ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળો:

આર. વીકલ
૧૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેઠાનીસબમ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

વો. નો. ૫૪૬૦
ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "ભગતકોલ"

ભગત બ્રધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
બે હા ની સ બ ગ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ અર્નાન્ડ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
આસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ઓસરી, માથામાં નાંખવાના જાત વ્યતના ફરતી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધારીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઇલર તથા બીજા અનેક ફેશી ચીજો કીલ્પાયત ભાવથી મળશે.

દુ:ખી વાતો

ટેક્સીવાલો

(૩)

“ટેક્સા”

એક દલકો અને નાણુક અવાજ દામોદરના કાને પડ્યો, અને તેને અવાજની બાજુ નબર કરી. એક તરફ યુવક એને બોલાવી રહ્યો હોય એમ એને લાગ્યું. સાંભળેા વખત હતો. પેલા તરફ એને આડી જીભી રાખી અને એને વચર ભેચે જ માન્યું કે આડીમાં પાસે ફરી એજ ઓ અને પુરૂષની જોડ ચઢી છે. એને જરા હસવું આવ્યું. શું ઇશ્વરની પજ આ સહી. યુવકે આડી ક્યાં લઇ જવાની છે એનેા ઇચારો દામોદરને કયો અને યુવક યુવતી વાતે ચલ્યા.

દામોદર ઝીપર ખેંચ કરી આડીને ઢાંચી યુધી.

એના મનમાં વિચાર ચઢેા મતીમાન હતાં જ તેમ છતાં પાછળ શું બોલાય છે, શું થાય એ એના ખ્યાન બહાર નહોતું રહેતું. થોડા વખત પહેલા એક રૂબ અને યુવતીને એને ફેરવ્યા હતાં એના કરતાં આ યુવકે યુવતી જુદા હતાં. પજુ દામુને એ તેા તુરત અમળજ અર્થ કે એ લોકોમાં ખીજી અને તે સમયજુ હોય પણ પતિ પતિન તેા નથીજ. યુવક યુવતીની વાતો ખીજા કરતાં એને કાંઈક જુદી લજ્યાઇ અને તેવું ખ્યાન તે તરફ વધુ આકર્ષ્યું.

સામેની રસ્તા કરતાં, અને રાહદારી ની બીડ કરતા દામુ પોતાનું વધુ ખ્યાન આ બોલોની વાતો તરફ આપી રહ્યો; ધડીભર એ પોતાની માનસિક વાતના પજુ જુદી અથો. એને જે સંજ્ઞાનું તે જરા ચમત્કારીક હતું. વાતો પરથી દામોદરને એવો ખાસ અથો કે યુવતીને આ યુવક સાથે ફરવાની ઇચ્છા નથી. “અને મારે ઘેર ઉતારી દેજો.” યુવતીએ કહ્યું હતું.

“આમ શું કરે છે, થોડી વાર મારી સાથે ચાલ. આ નારતો અને ફરીયે ધનારે એકાંતમાં થોડા ફરશું એમાં કાંઈ નુકસાન નહીં થાય!”

“ના.” યુવતીએ મક્કમપણે નકાર કર્યો અને આર “ના”નો કયો.

“કેમ! હું કાંઈ તને આઇ નહીં જાઉં.” “સિનેમાં ભેટા ભેટા તમારું જે વર્તન જે અનુભવ્યું તે હું જુદી નથી શકતી. તમે આવો ગેરલામ જાણવો. એવી મને જરાયે કલ્પના નહોતી.”

“તો શું તેં જેમ માન્યું હતું કે એકાંક યુવક પોતાની ઓ મીતને સીનેમા ભેવા લઈ જાય ત્યારે તે સાધુ સન્નાસી એાની જેમ હાથમાં માળા લઇ બેસતો હશે?”

“અને એ બધી વાતની નથી અખર, મજુ હું તમને એટલું જાણાવી દેઉં છું, મને એ બધુ પસંદ નથી.”

“અરે બધીજ ઓએ એક સરખીજ હોય છે. નક્કામી વાતો શું કરવી.”

“તમારો ઓએ વિશેનો મત મારે નથી સાંભળવો. તમારી સાથે સિનેમા ભેવા આવી એજ મારી જુલ ચઇ!”

“કાંઈ જુલ નથી યજ. પજુવાર ઓએને જે પ્રયત્નવાર જુલ જાણાય છે તે પછી મીકું લાખવા માટે છે.”

“તમારી જે બધી વાત હાલ જાણુએ મુઠા; મને મારે ઘેર મૂકી આવો. મને તેા હવે તમે સભ્ય હશેા.”

“સભ્યવાની તારી વ્પખ્યા ડુનીવાથી જુદી લગે છે.”

“તમને શવે તેમ તમે સમજો. પજુ ડાયવરને જાણાવી દો કે એ મારા ઘર નો રસ્તો છે.”

“અરે! તું તેા નાના બાજક પ્રમાણે ઘેર જવું છે ફરી મમજ પકવે છે. કાંઈક ચીડમાં યુવકે કહ્યું અને પછી ઉમેર્યું. તારે જે ચાર મીનીટ મારે ઘેર આવવું જ પડશે.”

“હું આ ટેક્સીમાંથી અમે તે ચાલ તેા પજુ નીચે નથી ઉતરવાની.”

“હું ભેવું છું તું કેમ નથી ઉતરતી.”

પાછળની આ વાતો દામોદર ખરાખર સાંભળી રહ્યો હતો. છતાં એ ટેક્સી ખરાખર ખ્યાન પુવકે ચલાવી રહ્યો હતો અને પાછળનાને જરાપજુ સંજય જાય એવું એવું વર્તન જરા પજુ એને જાખવ્યું-નહી.

“ડાયવર! અહોજ જીભી કર ટેક્સી, અમારે અહોજ ઉતરવું છે.” ટેક્સી જીભી રહી. ખારજુ જીભાડી યુવક ઉતર્યો અને યુવતીને ઉતરવા તેના હાથ પકડી બેઠ્યો.

યુવતીએ મક્કમપણે એનેા વિરોધ કયો. અને આડીમાંથી નીચે ઉતરી જ નહીં. યુવકે હવે ઉતર...એમ કહી પૈસાનું પાંચીટ ખાસામાંથી કાઢી થોડે દુર દીવો હતો એના અજવાળામાં પૈસા મળીને કાઢવા જીભો રહ્યો.

દામોદરે પેલાને ન અખર પડે તેમ અટ ટેક્સી ચલાવી અને કુલ રપીડમાં મારી યુધી. યુવક જીરે શોરથી “ટેક્સી જે ટેક્સી” કહી જુમ પાડવા મંડ્યો. પજુ દામોદરે એની તરફ જરાપજુ ખ્યાન ન આણ્યું. અંદરની યુવતી પજુ અમરાઇ ગઇ હતી. પજુ દામોદર નું તે તરફ ખ્યાન હજી ગયુ નહોતું તે તેા પોતાના સંતોષ બધો આનંદમાં હતો. અંતે ટેક્સી જેવા ધંધામાં પજુ કોઈકનું ભલુ કરવાની તક મળી એ એના રાજવાનો વિષય હતો, અને એ સુકમાં તે ટેક્સી ખુબ જીરમાં ચલાવી રહ્યો હતો.

અંદર બેઠેલી યુવતી ખુમ અમરાઇ અઇ હતી. એનાથી જુમ પજુ પાડી

ચકાપ નહી. મડિ મડિ પાંચ છે મીનીટ પછી એને કાંઈક હિંમત ભેગી કરી “એ તું ક્યાં લઇ જાય છે. જીભી રાખ નહીં તેા હું હમજા જુમ પાડી લોકોને ભેગા કરીશ.”

યુવતીના આ શબ્દો સાંભળી દામોદર કાંઈક ખાનમાં આવ્યો. એને હવે જ સમજાયું કે ટેક્સીને આવી રીતે ચલાવી મુઠા એનેા અર્થ યુવતીએ શું કયો હશે? દામોદરે આડી જીભી કરી. એ ઠીક ઠીક દુર આવી અથો હતો. એને પ્રથમ વારજ પાછળ જીવું. એ જાણતો હતો કે પાછળ કોઇ ઓ ભેડી છે પણ તે યુવતી છે કે પ્રોડા છે તે જાણતો નહોતો. હમજા પજુ પાછળ જીવું અર્થે પજુ એને અંધારામાં ઓનું ખુખ ખરાખર જાણ્યું નહીં. એને ફક્ત ઓને ઉદ્દેશીને કહ્યું કે “ખાઇ, એમ ન માનતાં કે હું તમને જાણીને લઇ જાઉં છું.”

“પજુ તમે આવી રીતે ગાડી એકદમ મારી મૂકી એ કેવી વાત? હું અમરાઇ ન જાવું તેા શું કરું?” “સહેજે તમને એવી શંકા થાય!” દામુએ કહ્યું. “ખુખખના ટેક્સીવાળા જેવા હોય અને શું કરે એ કેમ કહેવાય.” યુવતીએ કહ્યું. દામોદરને હસવું આવ્યું. એને કહ્યું, “તમે અર્થે કહો છો પણ એમાં અપવાદ કોઈ શકે છે ને?”

યુવતીએ જીવું કે ડાયવર સુસિક્ષીત છે અને વિનયી પણ લાગે છે. “અરે તેા પછી તમે યા માટે આમ મોટર

કાંચી મૂકી તમારા પૈસા પજુ યુવક પાસેથી ન લીધા!”

દામોદરે હુંકમાં વાત જાણાવી. યુવતી હસીને, “બોલો એમ ભારે તમે અમારી વાતો સાંભળી લાગે છે.

“અમારી પીઠને કાન અને આંખ બંને હોય છે. આથી મને વાન સંભળાથી તે મારે માફ કરજો. પજુ હવે ભોભો મારે તમને ક્યાં ઉતારવા ના છે?”

“તમારો ઘણો ઉપકાર માતું છું. મારી પાસે અહીં તેા પૈસા નથી, તમે મને મારે ઘેર પહોંચતી કરો. હું બાક પજુ બહુજ આપીશ અને બક્ષિસ પણ આપીશ.” અને પોતાને ક્યાં ઉતરવું છે એ એને દામોદરને જાણ્યું.

દામોદરે આડી ઘર કરતાં કરતાં જાણવું કે મારે બક્ષિસ નથી જોઇતી. તમને મદદ કરતાં મને જે સમાધાન થયું એજ મારી બક્ષિસ છે.

ફરી મૈન હવાયુ અને આડી આગળ વધી રહી. અરથી કયાક પછી યુવતી એ કહ્યું “અરે અહોજ આવી અર્થું માફ ઘર” અને આડી જીભી રહી. યુવતી આડીમાંથી ઉતરી અને આંખેના દિવાનો પ્રકાશ એના મોં પર પડ્યો. દામોદર આઅર્થ સાથે ખારજુ જીભાડી એની સામે જઇ જીભો અને બોલ્યો,

“આ શું, વતસલા તું!” અને યુવતીએ તરત આડીવાળાને જાણખ્યો. (સંપૂર્ણ)

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરખતી
(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)
હોલસેલ વેપારી ભાવો

વજુ યુવાન ૩ તોલા ૩૭-૬ ૬૩૫	સુમંથ રાણી ૫ ,, ૩૩-૦ ૬૩૫
(પાતળી અને ભડી લાકડીમાં મળશે)	,, ૨ ॥ ૧૮-૦ ॥
ત્રેલવે એક ઈન્ડિય ૩ તોલા ૪૫-૦ ૬૩૫	,, ૧ ॥ ૮-૦ ॥
,, ,, ,, ૧ ॥ ૬૦-૦ ॥	,, ૧ ॥ ૪-૦ ॥
ચમેલી ,, ૨ ॥ ૧૮-૦ ॥	લતા મંગેરાકર ૩ ॥ ૪-૦ ॥
,, ,, ૧ ॥ ૬-૦ ॥	ચંદન ધૂપ ૧૬ લાકડીને ૨૫૦ ૩-૦

એાદર સાથે રોકક — દરખાન માટેના ભાવો.
હમારી પાસ અસલી બાસમતીના ચોખા પજુ છે બાસમતી ચોખા શી. ૧-૦ રતલ.
(બોહામાં બોહા ૨૦૦ રતલ મળશે)
અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીકાયત ભાવે મળશે.
અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :—
ફરેકે ભતના ઇન્ડિયન ઘાળ, મરાલા અને કરીયાણું, સોપારી બકામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને ફરેકે ભતના ઇમ્પોર્ટર ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.
Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

સમાચાર સંગ્રહ

—દહાણું : પાલકર તાલુકાના આશરે એક હબર પ્રજાસમાજવાદી કાર્યકરો ડેવિસમાં બેઠાં, વીરાટ અને વસાઇ માં પણ સંખ્યા બંધ પ્રજાસમાજવાદીઓ ડેવિસમાં બેઠાં.

—સુબંધ : આફ્રો-એશિયન પ્રબલી એકતા માટેના સંઘની ડેરા ખાતેની કાયમી કચેરીએ આફ્રો-એશિયન એકતા આંદોલન માટેની તમામ સંસ્થા અને તા. ૨૫મી નવેમ્બરે ગોવા યુક્ત દિન ઉજવવાની અપીલ કરી છે.

—રોકડોમ : ૧૯૬૦ના સાહિત્ય માટેનું નોબલ પ્રાઇસ ફેન્ચ કવિ સેઇન્ટ નોન પીટર્સને અપાયું છે. નોન પીટર્સની ઉંમર ૭૩ વર્ષની છે. એમણે નોન પર્સીના નામે કાવ્યો લખ્યાં છે. બ્યારે એમનું ખરૂં નામ એલીક્સ લેવર છે.

—ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના સળંગ ટ્રેનઅવહાર આંદોલન માટેની મંત્રણા તા. ૧૪મી નવેમ્બરે રાવળપીંડીમાં થઇ ચક્ર હતી.

—કરાંચીની પોલીસે યુકેસા પ્રતિબંધને કારણે અનેક વ્યંદનો દેવામાં પહેંચી ગયા છે. ત્યાં વ્યંદનોની વસ્તી હવે વધતી જાય છે.

—ભારત સરકારે શ્રી ડેખરભાઇના પ્રમુખપદે નીમેલું આ દિવાસીઓની પરિસ્થિતિની તપાસ માટેનું પંચ બન્યું. આરીમાં ગુજરાત આવશે એમ જાણવા મળે છે.

—પરમાઇલી આગેવાન પ્રિન્સ કરીમ આમાખાનને પોલુગીઝ સરકારે 'મીડ કોસ ઓફ ધી ઓર્ગર ઓફ પ્રિન્સ હેનરીના મિતાબનું માન આપ્યું છે.

—મહારાષ્ટ્ર વિધાન સભાની તુષસર મતજિભાષની મેટા યુટીમાં શ્રીમતી મનોરમાબાઈ માંકડ (કોંગ્રેસ) સં. મહારાષ્ટ્ર સમિતિના ઉમેદવારને ૨૬, ૦૦ મતે હરાવીને યુટાઇ જાળ્યા છે.

અવસ્થાન

તા. ૯-૧૧-૧૯૬૦ના દિવસે વેસ્મા નિવાસી શ્રી નારણભાઈ પુશાલભાઈ શીન્ડીનું બર શુવાનીમાં અકાળ અવસાન થયું હતું. ડરખનના પ્રતિષ્ઠિત મોટા ટ્રોસરી હોલસેલર મેસર્સ કે. એસ. મીન્ડો એન્ડ સન્સ (પ્રા.) લી.ના તેઓ સુખ્ય ભાગીદાર હતા. સમાજ સેવા, ગાંધી સેવામાં તેઓ સરસ ભાગ ભેટા હતા. સાહ દીલના બોળા અને ધાર્મિક ભાવના વાળા સજ્જન હતા. મળતાવડો સ્વભાવ અને સખત મહેનત થી તેમજ પ્રજા કૃપાથી સ્થિતિ ધણી સાધી કરી શક્યા હતા. વેપારમાં કામચાપ હતા. 'વોડુ' છળ્યા પણ સમાજમાં સુરાસ મૂકતા ગયા.

એમની પાછળ શોક કરતું વિશાળ કુટુંબ મુકતા ગયા છે; પત્ની; દીકરા, દીકરી, માતા ભાઈઓ વિગેરે શોકમાં ડુબી ગયા છે. એમના ઉપર આવી પડેલી અણપારી આત સહન કરી લેવાની ચકિત પ્રજા આપો, અને મત આપવાને ચિરશાંતી મળે એવી હમારી પ્રજા પ્રાર્થના છે.

જે ભાઈબહેનોએ આ શોકના સમયે જાતે હાલર રહીને તેમજ તાર, પત્ર અને ટેલીફોન દ્વારા જે દિલસોજના સંદેશા પાઠવ્યા હતાં તે ખદબ શ્રી હનનભાઈ અને કુટુંબીજનો સર્વેનો ખરા અતઃકરણથી આભાર માને છે.

લેબન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુસ્તી જમણના અને સ્પેસલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કાઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાઇડ થઈશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટે

(ધી કોનર્ ર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના યુબાપર - ડરબન
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ :

આઇ, લેસલ બબર ભાવ, નારીએજ નં. ૧ શી. ૧-૦, બેંગ (નંબ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

ફુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બબર ભાવ, બટાટા, ફગરી (કાંઠા), સુકા લાલ મરચાં, સુમલા, સુકા ઝીંગા, સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો ખરી મસાલા વિગેરે હમેશાં મજા રાખીએ છે. કપુરી અને ચેબલી પાન બબર ભાવ, પોસ્ટલ બુક, સુરણ, રતાણ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ આવે છે. રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને ઝેલ્ડખન કોંગોના આરદરો ઉપર ધ્યાન આપી કાઈ પણ વસ્તુ પરચીટ કરવાની મોકલ્યું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) L
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

યુકેકીપર, યુસાઈરી, લીમાનાં અને જનરલ એવર્ડ હાઈસ્કૂલ અબર દુનીયાનાં કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ બબર જમીન માગે યુસાઈરી કરવા ઘેર પ્રકાં અમારી મારફતે મુલ્યેન કરો. ઇંગ્લી, આંગ, ચોરી, ફલ્કર, અસ્માત, ખેરખાસ, વિગેરેના લીમ. અમે હવરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇન્ડીએનને માનદોમાં કાઈ પણ ફી લીધાં વિના અમે અત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ યુનિયનલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને ઈન્ટરન્યુસ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Office : 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone : 339033, Johannesburg.
Residence : 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone : 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વેડરોબ, ડરેસીંગ એસ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, યુકે.કેસ, ટેબલ, તબલ કીચનલ ભાવે ખરીદી શકશો. ભાંતે પધારી ભાલ લેવા સુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર પાપ છે. તેનો રોકા હમેશાં વઈ-યાર રહે છે. માત્ર રોકા ભાવોના પ્રાઈસ ટીસ્ટ મંજાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs Sushila Gandhi, International Printing (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
નવ નવનાં નાયબન, રેચમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, શ્રીઓ બાળકો અને પ્રરો માટે ભૂતમ નવનાં હલન જર્સી, પુલોવર, મારડીગન્સ અને જમ્બાઓ માટે—બુટીઝ, બોપ્સ, બ્લેન્ડેટ્સ, શોલ્સ; નેપકોન્સ વિગેરે.
દરેક જાતના ખાલ માટે તપાસ કરવા બહામણ.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

ગુજરાતી રેકોર્ડો
હીંદુસ્તાનમાં અનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડો, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.
૨૦ રેકોર્ડોનું બોક્સ કેવળ શી. ૩૦-૦. રેકોર્ડોમાં લગ્નનો, નાટકો, ગરબો વિગેરેના સંગ્રહ છે. હિંદના "લિટરર હિટ" ૨/૬ માં સુટી મળી શકશે.
આવો તક અને લાભ ફરીથી મળશે નહિ. પેકીંગ મફત— પોસ્ટલ ચેકલેશો—સી.એ.ડી.ના આર્ડરો અમે લઇએ છીએ.
નેશનલ રેકોર્ડ કંપની
શોપ ૨, અજમેરી આરકેઈડ, બોક્ ૧૪૨ એ. ડે સ્ટ્રીટ, પો. બો. બોક્સ ૧૫૭૪, — ડરબન.